

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Cestovný ruch volá po pomoci

Najväčší prepád spomedzi slovenských destinácií zaznamenal vlani v súvislosti s pandémiou nového koronavírusu bratislavský región spolu s hlavným mestom. Počet ubytovaných turistov klesol v regióne medziročne o 68 percent, v Bratislave o 71 percent. Obsadenosť ubytovacích zariadení v kraji poklesla o 65 percent a v slovenskej metropole o 68 percent. Ich tržby sa tak znížili o viac ako 70 percent. Podnikatelia z oblasti cestovného ruchu volajú po pomoci, ako zo strany štátu, tak obyvateľov.

"Oceňujeme nasadenie gesčného Ministerstva dopravy a výstavby SR pri vyplácaní štátnej pomoci. Pandemická situácia sa však od schválenia tohto opatrenia výrazne zhoršila, a tieto platby už nemožno považovať za ozdravujúcu injekciu. Sú len prostriedkom na udržanie stavu klinickej smrti," konštatuje krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava Region Tourism. Bratislava Region Tourism je krajská organizácia cestovného ruchu, ktorej členmi sú Bratislavský samosprávny kraj (BSK) a štyri oblastné organizácie cestovného ruchu – mestská organizácia cestovného ruchu Bratislava Tourist Board (BTB), Malé Karpaty, Región Senec a Záhorie.

(TASR, bk)

Viac sa o téme dočítate v rozhovore s riaditeľom Bratislava Tourist Board Vladimírom Grežom na str. 3.

Ako bude vyzerat' letná turistická sezóna?

foto: ©Bratislava Tourist Board

Kam na strednú školu v Bratislave?

Po roku poznačeným pandémiou narastajú u žiakov a najmä u rodičov obavy z toho, aké následky dištančná výučba priniesie. Deťom chýba kontakt s rovesníkmi a školským prostredím. Pri počítači presedia doslova celé dni, ale o efektívnosti dištančného vyučovania sa dozvieme až v testovaniach, či na prijímacích pohovoroch na stredné školy. Redakcia Bratislavského kuriéra sa pozrela na to, aký rok prežili súčasní deviatiaci a ich rodičia, pokúsime sa priniesť inšpirácie na čo sa zamerať pri výbere

strednej školy a nakoniec ponúkame prehľadné tabuľky s TOP 10 strednými školami v Bratislavskom kraji podľa Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO).

Čo priniesol pandemický rok pre deviatakov?

Neistotu. Na základe najnovšieho prieskumu strany SPOLU, ktorý realizovala agentúra Focus, až 77 % rodičov má obavy o budúcnosť svojho dieťaťa z dôvodu zavretých škôl a dištančnej výučby.

(pokračovanie na str. 14)

"Bratislavský rýchlik" priviezol z ME ďalší cenný kov

Slovenský šprinterský rekordér a Bratislavčan Ján Volko si na 36. halových majstrovstvách Európy v atletike v poľskej Toruni vybojoval bronzovú medailu časom 6,61 sekundy. Dvadsaťštyriročný atlét tak skompletizoval svoju medailovú zbierku na halových ME – v Belehrade 2017 bral striebro, v Glasgowe 2019 zlato a teraz v Toruni bronz.

V Toruni ste bronzom skompletizovali svoju úžasnú zbierku z halových ME. Nepoškulovali ste však po semifinále,

le, v ktorom ste dosiahli len o stotinku slabší čas ako Talian Jacobs, aspoň trochu po zlate?

„Niet čo tajiť: po semifinále som o tom trochu – priznám sa – aj uvažoval, či je vôbec možné, aby sa stal zázrak a ja by som znovu zvíťazil. Napokon som získal bronz, čo je však tiež malý zázrak. Na prvé miesto to tentoraz nestačilo, musel by som byť oveľa, ale oveľa rýchlejší. Dôležité je, že mám opäť medailu, z čoho mám obrovskú radosť a som za ňu vďačný.“

(pokračovanie na str. 15)

Adopcie v Bratislave pandémie nezastavila

Príbehy detí, ktoré sa dostávajú do detských domovov, po novom do centier pre deti a rodiny (CDR), sa rôznia. Častou príčinou ich umiestnenia v zariadení môže byť závislosť rodiča, neschopnosť vytvoriť dieťaťu vhodné a podnetné prostredie, týranie či zanedbávanie dieťaťa. Rovnako sa stáva, že do zariadenia je umiestnené dieťa s vážnym zdravotným stavom, ktorý rodičia nedokážu sami zvládnuť.

Málokto vie, že v centrách pre deti a rodiny sú umiestnené aj deti v kóme, alebo tie vyžadujúce si intenzívnu starostlivosť či pľúcnu ventiláciu. Jedno však majú všetky deti spoločné. Zložitá životná situácia natrvalo poznačila a ohrozila ich zdravý psychický vývin. Táto „jazva na duši“ je niečo, čo si so sebou nesú po zvyšok života. Záchranou z ťažkej životnej situácie sa často stáva práve návrat do náručia milujúceho (náhradného) rodiča. Ako a či proces osvojenia narušila pandémia sme zisťovali v najstaršom centre v Bratislave, ako aj u kompetentných inštitúcií.

Pandémia situáciu deťom ešte viac skomplikovala

Ak sa k neľahkému osudu dieťaťa pridá pandémia, ktorá je často náročná aj pre rodiny so stabilným zázemím, jeho prežívanie sa ešte komplikuje. „Ponorka vzniká aj v reálnej rodine, nie to ešte na skupinách v centrách CDR, vzniká aj v pestúnskej náhradnej starostlivosti,“ uviedol Viliam Gyurke, riaditeľ Centra pre deti a rodiny Bratislava - Röntgenova, najstaršieho zariadenia svojho druhu v Bratislave.

(pokračovanie na str. 9)

Starosta Dúbravky Martin Zaťovič: "Dúbravčania si môžu prilepšiť o 400-tisíc eur."

Vo funkcii starostu je druhé volebné obdobie. Obyvatelia MČ Bratislava-Dúbravka Martini Zaťovičovi udelili najvyšší počet hlasov spomedzi všetkých bratislavských starostov. Napriek tomu zatiaľ nevie, či bude o rok kandidovať opäť. Momentálne ho totiž okrem aktuálnych

tém zamestnáva plnenie predvolebných sľubov.

Aktuálne prebieha sčítanie obyvateľstva, s ktorým majú najmä starší obyvatelia problém. Vyhľadávajú pomoc úradu starší obyvatelia Dúbravky, ktorí si sami nevedia rady?

V súvislosti so sčítaním sme sa zamerali na informovanosť. Niektorí seniori nemali úplne jasno v tom, že asistované sčítanie teraz neprebieha, ale je odložené. Preto sme seniorom a nielen im, venovali špeciálnu reportáž v Dúbravskej televízii, informačné

články v Dúbravských novinách a na webovej stránke. Mladších o sčítaní informujeme najmä online, keďže aj samotné sčítanie je online, a to prostredníctvom sociálnej siete či mobilnej aplikácie. Okrem termínu asistovaného sčítania sa ľudia pýtali napri-

klad na zamestnanie. Ide o takzvanú klasifikáciu zamestnaní, ktorú treba vyplniť, preto sme aj o tom špeciálne informovali.

(pokračovanie na str. 5)

Udialo sa v meste

Stredné školy sa vracajú do normálu

Vyučovanie prezenčnou formou obnovilo už 41 z 54 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja (BSK). Každá škola má hodiny nastavené individuálne, niekde prebieha prax, niekde semináre pre maturantov. Zvyšné školy ostávajú v doterajšom režime a pokračujú v dištančnom vzdelávaní. Prezenčné vyučovanie je organizované v malých skupinách s piatimi žiakmi a jedným učiteľom, prípadne individuálnymi konzultáciami. Týka sa najmä žiakov končiacich ročníkov stredných škôl, ale i prvého stupňa základných škôl, ktoré sú súčasťou spojených škôl.

Na Drotárskej vyrúbali aj stromy bez povolení

Miestni obyvatelia z kauzy Drotárska v Bratislavskom Starom Meste tvrdia, že podľa ich zistení boli počas nedávneho výrubu 85 stromov vypílené aj stromy, na ktoré nebolo vydané výrubové povolenie. Má ísť približne o 20 stromov na mestskom pozemku susediacom s parcelami, na ktorých je naplánovaná výstavba. Žiadajú preto bratislavský magistrát o geodetické premeranie a nápravu. Občania žiadajú magistrát o geodetické premeranie a nápravu. Podľa ich zistení firma vykonávajúca výrub vypíliť približne 20 stromov aj na mestskom pozemku na Drotárskej ceste, na ktoré nemala výrubové povolenie.

Súkromná pláž by sa mala odstrániť

Súkromná pláž so zázemím, ktorá koncom roka 2019 vyrástla na Zlatých pieskoch na území bratislavského Ružinova, by sa mala odstrániť. Vyplýva to z rozhodnutia Okresného úradu (OÚ) Bratislava, ktorý v tomto prípade potvrdil rozhodnutie miestneho stavebného úradu. Rozhodnutie o nariadení odstránenia stavby podpísal starosta Ružinova Martin Chren vlni na jeseň. Podľa stavebného úradu ide o čiernu stavbu bez akýchkoľvek povolení, ktorá nespĺňa základné hygienické ani bezpečnostné požiadavky. Stavba vyvolala rozruch a bráni voľnému prechodu po brehoch jazera.

Polícia pokutovala bezdomovca

Postup policajnej hliadky, ktorá v sobotu (13. 3.) v centre Bratislavy dala človeku bez domova pokutu 100 eur za porušenie zákazu vychádzania, preveria. Muža zastavili policajti na Grösslingovej ulici. V rámci kontroly hliadka zistila, že sa pohybuje na verejnosti bez toho, aby vedel zdôvodniť niektorú z výnimiek aktuálne platného zákazu vychádzania. Z tohto dôvodu bola mužovi uložená bloková pokuta vo výške 100 eur. Osoba s pokutou a jej výškou súhlasila, čo potvrdila podpisom na príslušnom tlačíve. Na prípad upozornilo občianske združenie Vagus, ktoré sa v Bratislave venuje pomoci ľuďom bez domova.

V lesoch porušujeme pravidlá

V chránených územiach Malých Karpát zaznamenali v posledných týždňoch členovia stráže prírody zvýšené porušovanie pravidiel zo strany návštevníkov. Patrí tu napríklad jazda na motorke a štvorkolke v lokalitách s najvyšším stupňom ochrany, nelegálne kladenie ohňa a táborenie, pohyb mimo vyznačených turistických chodníkov, zjazdová cyklistika, let na paraglajdingu či lietanie s dronom nad hniezdami dravých vtákov. Za posledné dva mesiace stráž prírody s políciou vykonali 12 s kontrolných akcií v rámci územia Správy CHKO Malé Karpaty.

Fontána Družba sa konečne dočká

Mesto Bratislava predpokladá spustenie rekonštrukcie fontány Družba na bratislavskom Námestí slobody ešte v tomto roku. Rekonštrukcia fontány Družba je v stavebnom konaní, predpokladá sa skoré vydanie stavebného povolenia (v horizonte jedného mesiaca) a hneď po vydaní stavebného povolenia spustí Generálny investor Bratislavy proces verejného obstarávania. Družba je najväčšou z bratislavských fontán. Postavená bola v rokoch 1979 - 1980. Od roku 2007 je pre zlý technický stav nefunkčná. Hlavné mesto už dlhšie chystá jej rekonštrukciu.

Mesto hľadá lovcov komárov

Mesto Bratislava hľadá dobrovoľníkov, ktorí od apríla budú pomáhať s monitoringom liahnisk komárov v prírode. Magistrát chce aj týmto spôsobom zabrániť intenzívnemu výskytu komárov, ktorý Bratislavu a jej okolie v posledných rokoch v letných mesiacoch sužoval. Úlohou dobrovoľníkov, ktorých mesto obrazne nazýva ako lovcov komárov, bude počas prechádzky v prírode odobrať vzorky z liahnisk a situáciu zdokumentovať pomocou mobilnej aplikácie. Zozbierané dáta poslúžia odborníkom na vyhodnotenie situácie a v závislosti od koncentrácie lariev dajú následne pokyn na zásah.

Podiel sčítaných obyvateľov je 64,8 %

V Bratislavskom kraji dosahuje podiel sčítaných obyvateľov 64,8 percenta. V meste Bratislava sa sčítalo 64 percent obyvateľov. Z bratislavských mestských častí výrazne v sčítaní napredujú malé mestské časti, ako sú Jarovce (80 percent), Rusovce (70 percent), Čunovo (68 percent)," poznamenala Stauder s tým, že nad celoslovenským priemerom sú aj početné sídliská ako Devínska Nová Ves s aktuálne 65,8 percenta sčítanými obyvateľmi a Petržalka, kde sa už sčítalo 65,7 percenta obyvateľov. Elektronické sčítanie samovyplnením formulára potrvá do 31. marca.

Starosta Marianky odstúpil

Starosta Marianky Dušan Stetelov naplnil svoje rozhodnutie a po pretrvávajúcom nátlaku na svoju osobu k 10. marcu odstúpil zo svojej funkcie. Oznámil to na webe obce. Zopakoval, že prakticky hneď po nástupe do funkcie na konci roka 2018 bol on i jeho rodina vystavený vyhrážkam a koordinovanému nátlaku na to, aby rezignoval. Obáva sa, že ak sa v štáte nič nezmení a nezakročí sa proti zastrašovaniu, ktorému čelia starostovia a primátori, naplnia sa slová o tom, že z orgánov samospráv vymiznú čestní ľudia, ktorí budú presadzovať verejný, nie osobný záujem.

V hre je v 5 lokalít NKKC

Po dvoch kolách prieskumu trhu je v hre päť lokalít na vznik Národného kultúrneho a kongresového centra (NKKC) v Bratislave. Pracovná skupina oslovila 13 subjektov so žiadosťou o spoluprácu na projekte NKKC. Osem z oslovených prejavilo záujem spolupracovať a šesť dokázalo aj navrhnúť vhodný pozemok v ich vlastníctve. Išlo o spoločnosti HB Reavis, Immocap, Incheba, J&T Real Estate, Lucron a Rímskokatolícka cirkev. Pracovná skupina teraz zozbiera informácie o pozemkoch a prípadných projektoch, aby dokázala posúdiť najvhodnejšiu lokalitu.

Areál ŠKP v Dúbravke dobudujú

Na mieste chátrajúceho areálu Športového centra polície v bratislavskej Dúbravke by mal vzniknúť moderný športový komplex, v ktorom popri zachovanom futbalovom štadióne vyrastie dvojpodlažná hala pre loptové a úpolové športy, atletický štadión i strelnica. Zámer revitalizácie a dostavby areálu predložili na posúdenie vplyvov na životné prostredie (EIA). Nové objekty areálu vzniknú zo všetkých strán futbalového ihriska, ktorého hlavná tribúna bude zachovaná a prestavaná. Atletický štadión, v časti smerom k Poliankam, má poskytnúť 400 m bežecký ovl.

V zoo zomrel tiger Achilles

V bratislavskej zoologickej záhrade zomrel jeden z jej symbolov - tiger biely, ktorého volali Achilles. V máji by dovŕšil 19 rokov. Bol najstarším chovaným jedincom v kolekcii mačkovitých šeliem v bratislavskej zoo. Narodil sa v Zoo Liberec a do Bratislavy ho doviezli v roku 2006, kde sa pripojil k samici Shilang. "Bol to tiger s veľmi vyrovnanou povahou, rozvážny, pokojný, s chovateľmi vždy ochotne spolupracoval. Miloval vodu, rád sa kúpil v jazierku vo výbehu alebo sa hral s prúdom vody z hadice," priblížila bratislavská zoo na sociálnej sieti.

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník Bratislavský kuriér vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09, ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Vychádza v náklade 30 000 kusov. Najbližšie číslo vychádza 14. 4. 2021

Vladimír Grežo, Bratislava Tourist Board: „Veríme, že Bratislava v lete ožije kultúrou aj príchodom návštevníkov“.

Začala jar a o-
dlho tu máme
leto, ktoré bolo
vrámci turizmu a kultúry
v hlavnom meste vždy
top sezónou. Ako sa si-
tuácia v tomto segmen-
te zmenila kvôli pandé-
mii a či sa vôbec máme
na nejaké podujatia
tešiť, sme sa popýtali
šéfa organizácie Bra-
tislava Tourist Board,
Vladimíra Greža.

Dalo by sa povedať,
že opatrenia súvisiace
so zamedzením šírenia
ochorenia covid19 v
minulom roku najvýraz-
nejšie zasiahli šport,
kultúru a turizmus
v hlavnom meste. Máte
už komplexné údaje
o minuloročných stra-
tách v oblasti tu-
rizmu v Brati-
slave?

Rok 2020
bol pre
kultúru a
cestovný
ruch ex-
trémny,
z na-
menal
aj vý-
razný
pre-
pad
v šta-
tistikách Bratislavy, kto-
ré dovtedy kontinuálne
rástli. Až 75 % pokles sme
zaznamenali v tržbách
za ubytovanie, ktoré boli
v roku 2019 vo výške 120
002 502 eur a rok 2020 boli
len vo výške 30 058 605 eur
(zdroj: Štatistický úrad SR,
Magistrát BA). V letných
mesiacoch bola obsade-
nosť hotelov v priemere
30 % (júl – september)
a návštevnosť Bratislavy:
júl 45,7 tis., august 52,5
tis. a september 36,4 tis.
(pokles cca 64 %). Čísla ne-
vyzerajú dobre, my sa však
snažíme pomôcť našim
členom propagáciou ich
produktov a služieb, ktoré
prispôsobili zmenenému
dopytu.

**Vyzerá, z hľadiska tu-
rizmu, začiatok tohto
roka horšie ako záver
minulého roka?**

Negatívna situácia sa
v cestovnom ruchu neme-
ní. Hranice sú síce otvo-
rené, no všeobecne nie je
možné bezpečne cestovať
a ani sa to neodporúča.

Aktuálne nepozývame do
jarnej Bratislavy, na soci-
álnych sieťach udržujeme
povedomie o Bratislave
a informujeme návšte-
vníkov o aktuálnej situá-
cii. Počet návštevníkov
poklesol o 71 %, teda z
1 395 896 návštevníkov
na 405 175 návštevníkov
a počet prenocovaní za-
znamenal prepád o 68 %,
čiže z 2 850 755 prenocova-
vaní na 916 148 prenocova-
vaní.

**Čo teda v
tejto si-
tuácii
dokáže
turiz-
mu za-
ručene
pomôcť?**

V cestov-
nom

števnikov. Hlavná sezóna,
ale aj celý rok v cestovnom
ruchu závisí od očkovania
a jednotlivých opatrení
našej i okolitých vlád. Aj
preto sa v prvej fáze mu-
síme orientovať na Brati-
slavčanov a návštevníkov
zo Slovenska. K tomu je
nutné riešenie dlhodobých
tém, ku ktorým patrí zme-
na „pohľadu na Bratisla-
vu“ zo strany Slovákov, čo
v konečnom dôsledku má
dopad na návštevnosť
Bratislavy a domáci ces-
tovný ruch. Kampane
cielené na zahraničné
trhy máme pripravené.
Pôjde primárne o okolité
krajiny, pričom predpokla-
dáme, že sa tiež zamerajú
na rozvoj svojho domáce-
ho cestovného ruchu a na
„dovolenku doma“.

**Čím, alebo akým spô-
sobom chcete docieľiť,
aby Slováci v nadchá-
dzajúcej sezóne dovo-
lenkovali doma? Čo
ďalšie robíte pre to aby
Bratislava bola pripra-
vená pre návštevníkov
v tomto roku?**

Meníme stratégiu komuni-
kácie, ktorá je ovplyvnená
krízou, zmenou dopytu
a správania. Pomáhame
našim členom, konkrétne
podporou a propagáciou
ich produktov, s tvorbou
video obsahu, online kon-
zultáciami v nastavení ich
komunikačných stratégií,
ale aj našimi spoločnými
projektami a pod. Už pri
čiastočnom otvorení plá-
nujeme exteriérové pro-
jekty, ako napr. vychádz-
ky za umením, doplnenie
bezplatných WIFI zón,

nasvietenie nábrežia, ob-
jektu Fajnorky, doplnenie
turistickej infraštruktúry,
nové cyklotrasy od hraníc
s Rakúskom a Maďarskom,
obnovu turistických atrak-
tív, ako napr. Mestské
hradby, festival a projekty
pre korunovačnú Bratisla-
vu. Na leto máme pripra-
vené aj špecifické témy,
ako podpora turizmu na
Dunaji, téma vína, podpo-
ru atraktivít v mestských
častiach a ďalšie.

**Máte aj informácie
o tom, kedy asi by sme
sa s turizmom mohli
dostať na úroveň pred
pandémiou? Respek-
tíve, zaoberáte sa aj
myšlienkou, ako do-
cieľiť, aby sa ľudia po-
stupne prestali báť ces-
tovať, až to bude znovu
možné?**

Podľa informácií a dát zo

sveta a EÚ nerátame s tým,
že by sa cestovný ruch vrá-
til tak skoro na rovnakú
predkrízovú úroveň. Tá sa
dá očakávať až okolo roku
2023-24. Táto situácia pri-
niesla nové výzvy, ktorým
sa snažíme prispôsobiť.
Ide hlavne o zameranie sa
na domáceho návštevníka
a v nadväznosti na otvore-
né hranice zmenené zahra-
ničné trhy. Kde je to mož-
né, tam pomáhame našim
členom meniť produkty

– dobrý citybreak môže-
me zažiť aj na Slovensku“. Zároveň riešime Marketin-
govú koncepciu domáce-
ho cestovného ruchu detí
a mládeže, ktorou sa sna-
žíme naštartovať väčšie
konceptné zmeny vo výuč-
be v súvislosti s poznaním
a návštevou hlavného me-
sta SR.

**Tak teda, skúsme na zá-
ver pozvať Bratislavčanov
na podujatia, ktoré
nám spríjemnia blížiacie
sa teplé mesiace.**

Vieme, že viacerí organi-
zatori počítajú s prípravou
svojich projektov, ktoré
sú významné aj pre ces-
tovný ruch. Patria k nim
festivaly ako Letné Shake-
spearovské slávnosti, Viva
Musica!, Konvergencie,
Medzinárodná Bratislava,
Biela noc, Kultúrne leto
v mestských častiach, výro-
čie Danubiana Meulenste-
en Art Museum, Rytieri na
Devíne, ale aj viaceré špor-
tové projekty ako CSOB
City Marathon a ďalšie.
My v BTB pripravujeme
Bratislavské korunovačné
dni a veľký festival spojený
s riekou Dunaj. Dnes sa už
plánujú podujatia aj na rok
2022, napríklad Majstrov-
stvá Európy v hádzanej, na
ktorých sa BTB bude spo-
lupodieľať. Ide o dôležité
športové podujatie, ktoré
má silný vplyv na reputá-
ciu Bratislavy a zároveň
pritiahne mnoho návšte-
vníkov z radov fanúšikov na
Slovensko.

Veronika Trojanová

**celý rozhovor nájdete
na bakurier.sk**

foto: ©Bratislava Tourist Board

Rok 2021 veľa nových bytov neprinesie a ich cena porastie

Pre developerov je Bratislava najlukratívnejšou investíciou na Slovensku. Napriek tomu u nás dlhodobo pretrvávajú stav, kedy dopyt po nových nehnuteľnostiach prevyšuje ponuku. Ľudí od kúpy nehnuteľností neodradila ani pandémia, no otázkou zostáva, či im jednotlivé mestské časti majú čo ponúknuť.

Z dostupných informácií je zrejmé, že prevažná väčšina stavebných povolení, ktoré boli v priebehu minulého roka v rámci Bratislavy vydané, sa týkali rekonštrukcií už existujúcich nehnuteľností. Či už bytov alebo rodinných domov. Z toho možno predvídať, že ani v nasledujúcich rokoch nebude realitný trh zaplavený väčšou ponukou novostavieb, než je dopyt. Totiž, samotný proces od momentu, kedy investor požiadala o stavebné povolenie, následne ho získa a napokon aj zrealizuje stavbu, netrvá mesiace, ale roky. Podľa odborníkov ide minimálne o trojročný proces. A tak nám minuločasné vydané stavebné povolenia nepredostú presnú ponuku nových nehnuteľností na tento rok, ale môžu byť ukazovateľom, akým smerom sa realitný trh v Bratislave bude uberať v horizonte, povedzme piatich rokov.

Faktom ale zostáva, že už aj realitní makléri dvíhajú varovný prst. Menej bytov ako v minulom roku totiž pribudlo za posledné obdobie v hlavnom meste len v roku 2018 a predtým v roku 2012. Malá ponuka nových bytov je na trhu dlhodobý stav a ročne pribudne priemerne dva a pol tisíce nových nehnuteľností.

Ružinov sa výrazne rozrastie

Celkovo bolo na konci minulého roka v Bratislave voľných takmer 2000 bytov. Najviac voľných novostavieb bolo pritom v Ružinove. Keď sme sa snažili získať informácie o počte vydaných stavebných povolení za uplynulé obdobie priamo v Ružinove, konkrétnu odpoveď sme nezískali. No dozvedeli sme sa inú, nemenej zaujímavú informáciu: „Takéto štatistiky nemáme, takže len všeobecne odhadujeme, že v priebehu najbližších desiatich rokoch

by v Ružinove mohlo pribudnúť minimálne 20-tisíc obyvateľov s trvalým pobytom,“ priblížila nám hovorkyňa mestskej časti.

V Petržalke prevažovali rekonštrukcie

Ako by sa dalo predpokladať, najviac vydaných stavebných povolení vyšlo zo stavebného úradu v najväčšej mestskej časti, kde pribudnú stovky nových bytov. Celkový počet podaných žiadostí v roku 2020, z ktorých časť prejde schvaľovacím procesom až v súčasnom roku, ale nie je možné zo strany stavebného úradu v Petržalke zverejniť do momentu, kým nebudú schválené. „V roku 2020 vydal petržalský stavebný úrad 65 stavebných povolení pre bytové domy (363 bytov, vrátane rekonštrukcií) a 4 na rodinné domy (4 bytové jednotky v rodinných domoch),“ uviedla hovorkyňa MČ, pričom zdôraznila, že je potrebné rozlišovať stavebné povolenie na rekonštrukciu existujúcich bytov, čo bola väčšina z vystavených povolení, od stavebných povolení na výstavbu novostavieb, ktorých je z udeleného celku výrazne menej. Každoročne je pritom Petržalka špecifická z hľadiska povoľovania stavieb práve z toho dôvodu, že väčšina stavebných povolení sa vzťahuje na rekonštrukcie existujúcich bytov, nie na novostavby. „V prípade novostavieb jednoznačne prevláda výstavba bytov v bytových domoch v rozvojových územiach Petržalky, ako je napríklad Južné mesto,“ dodala hovorkyňa, pričom situácia sa z hľadiska stavebného boomu v Petržalke výrazne nezmenila ani za uplynulých päť rokov. V roku 2020 nebol väčší, ani menší dopyt po výstavbe, než obvykle.

V Karlovke je situácia nemenná

Stavebný úrad v Karlovej Vsi vydal v roku 2020 celkovo 27 stavebných povolení. Z toho išlo 7x o rodinný dom, 1x o novostavbu rodinného domu, 2x obnovu bytového domu (zateplenie, sanácia systémových porúch na loggiách), 2x stavebné úpravy v byte bytového domu, 1x rekreačná chata, 3x iné stavby (stavebné úpravy

a prístavby - administratívne budovy, obchody, parkovací dom), 5x doplnkové stavby k hlavným stavbám (oporné múry, oplotenia a pod.), 3x reklamné stavby, 3x dopravné stavby a 1x odstránenie stavby. Z čoho môžeme pozorovať minimálne to, aký je rozdielny prístup v evidencii udeľovaných stavebných povolení, alebo i v samotnom podávaní žiadostí o udelenie stavebného povolenia. „Za uplynulé tri roky, boli sta-

dal stavebný úrad v roku 2020 celkovo iba 10 stavebných povolení. Z toho bolo 6 bytov a 4 rodinné domy. No v procese schvaľovania sú od roku 2020 aktuálne diametrálne odlišné počty. Najmä čo sa bytov týka. Tých čaká na pridelenie stavebného povolenia 317, plus 7 rodinných domov.

V Lamači pribudnú obchody a služby

Zaujímavým ukazovateľom je Lamač, ktorý sa v ude-

104 a 1 prestavba na bytový dom s počtom bytových jednotiek 4,“ informovala nás hovorkyňa MČ, kde bolo nových stavebných povolení pre rodinné domy vydaných 32. Navyše, v súčasnosti je v procese 17 zámerov pre rodinné domy, iné zábery, a teda občianska vybavenosť – Retail park, bytový dom. Z týchto údajov je zrejmé, že trend v oblasti stavebníctva za uplynulých päť rokov v Biskupiciach rástol a neustále

skej časti udelil 56 stavebných povolení na rodinné domy a jedno na výstavbu bytového domu, s celkovým počtom 77 bytových jednotiek. Aktuálne prebiehajúce stavebné zábery zatiaľ hovoria o 60 rodinných domoch a dvoch bytových domoch.

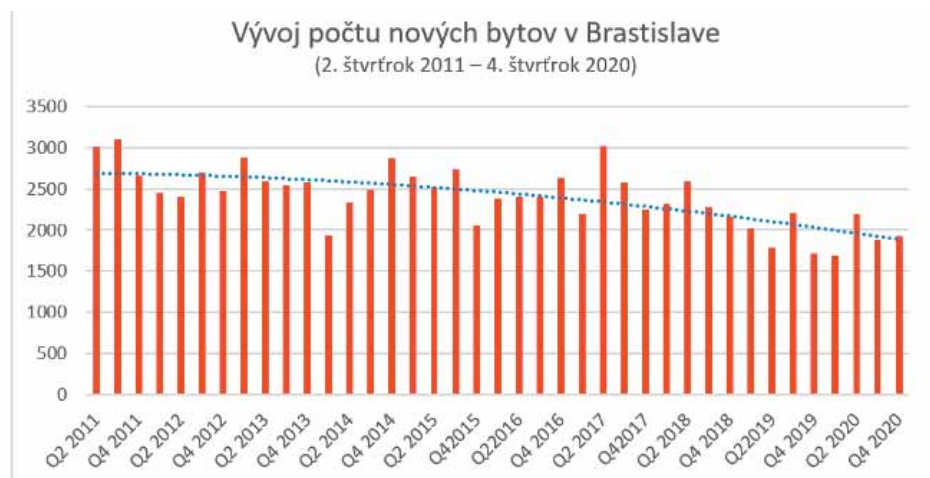
Postupný rozvoj Dúbravky v nových častiach

Ak sa pozrieme na Dúbravku, tak v posledných rokoch výrazne narástol počet žiadostí o rekreačné stavby charakteru rodinných domov, a to v rekreačných oblastiach. Zástavba bytových domov oproti minulosti síce narastá, no pomalým tempom, nakoľko nejde o zahusťovanie, ale o budovanie nových území, v ktorých sa nenachádzajú inžinierske siete. „Stavebný úrad v Dúbravke vydal v roku 2020 dve stavebné povolenia na bytové domy, v ktorých bude spolu 52 bytov a 7 stavebných povolení pre rodinné domy, v ktorých bude 11 bytových jednotiek,“ poskytli nám údaje z vedenia MČ Bratislava-Dúbravka, kde je aktuálne v procese stavebného konania 1 stavba, v rámci ktorej sú navrhované byty (56 bytov) a 6 rodinných domov.

Nedostatok bytov dvíha ich ceny

Celoročne vzrástli ceny nových nehnuteľností v Bratislave o viac ako 11 percent. „Cena za jeden meter štvorcový v novostavbe sa tak vlani zvýšila o viac ako 300 eur bez dane z pridanej hodnoty. Môžeme očakávať, že v tomto roku bude rast cien naďalej pokračovať,“ hovorí Filip Žoldák z realitnej kancelárie HERRYS, ktorá detailne sleduje vývoj na trhu s novostavbami v hlavnom meste. Vďaka tomu vieme, že len za posledný štvrtrok 2020 vzrástla cena za meter štvorcový v bratislavských novostavbách z 2 876 na 2 913 eur bez DPH. Pritom najviac si noví záujemcovia zaplatili v Starom Meste (3 648 eur/ m² bez DPH) a v Ružinove (3 019 m² bez DPH). A faktom zostáva, že nové stavebné projekty v najzaujímavejších častiach Bratislavy opäť iba dvihnú ich predajnú cenu.

Veronika Trojanová

Zdroj: RK HERRYS

vebnému úradu doručené žiadosti o povolenie alebo umiestnenie stavieb. Nie je možné ich rozdeliť iba na byty a rodinné domy, pretože stavby a stavebná činnosť a jej vývoj zahŕňa mnohé iné oblasti (druhy),“ vysvetlil nám hovorca MČ Bratislava-Karlova Ves. Minimálne od roku 2018 sa do roku 2020 stavebný rozvoj v tejto bratislavskej časti nijako výrazne nelíšil, z pohľadu na počet podaných žiadostí o udelenie stavebného povolenia.

Devín verus Devínska

Rovnako tak sa situácia dramaticky nemení ani v malej mestskej časti Bratislava-Devín, kde ale naopak, prevažuje záujem o výstavbu rodinných domov, čo je pri vidieckom charaktere danej lokality logické. „Stavebný úrad v priebehu roku 2020 vydal 55 stavebných povolení, z toho 21 stavebných povolení pre rodinné domy, pričom 2 RD boli dvojbytové a 1 RD trojbytový (spolu 25 bytov),“ konkretizovala hovorkyňa MČ, pričom je zaujímavosťou, že bytový dom sa v roku 2020 nepovoľoval ani jeden. Aktuálne sú ale v procese schvaľovania stavebných povolení 2 bytové domy (2 x 4 byty) a približne 20 rodinných domov.

V Devínskej Novej Vsi vy-

lených stavebných povoleniach od ostatných mestských častí odlišuje. Tu totiž dominuje rozvoj infraštruktúry. Podľa hovorkyne v uplynulom roku dominovali najmä stavby pre obchod a služby. Okrem toho oddelenie územného konania a stavebného poriadku v mestskej časti Bratislava-Lamač vydalo v priebehu roka 2020 stavebné povolenia celkovo na 9 bytových domov a 9 rodinných domov. Vďaka tomu možno očakávať, že v Lamači v dohľadnej dobe pribudnú stovky nových bytov. Aktuálne je pritom v procese schvaľovania ešte jeden bytový dom a ďalších 16 rodinných domov. „Trend v oblasti stavebného rozvoja v rámci našej mestskej časti je v podstate stabilizovaný, pretože v jednom roku je viac bytov ako rodinných domov a ďalší rok zas naopak - viac rodinných domov ako bytov. Rozpätie v období rokov 2016 – 2020 sa pohybuje s miernymi odchýlkami od 62 do 390,“ uzavrela hovorkyňa MČ.

Záujem o Biskupice rastie

V Podunajských Biskupiciach pribúdajú tak byty, ako aj domy. „V roku 2020 bolo skolaudovaných 65 rodinných domov s celkovým počtom bytových jednotiek

narastá. Dopyt zo strany obyvateľov je pritom tak o rodinné domy, ako aj o byty.

Vajnory sa snažia regulovať, v Záhorskej pribudla bytovka

Starosta Dúbravky Martin Zaťovič: "Dúbravčania si môžu prilepšiť o 400-tisíc eur."

(Dokončenie zo str. 1)

Máte aj jasnú predstavu o tom, o koľko by ste si mohli finančne ako MČ polepšiť, ak by sa sčítali všetci obyvatelia Dúbravky?

Podľa štatistického úradu žije v Dúbravke približne 33 500 obyvateľov. Podľa registra osôb je počet obyvateľov s trvalým pobytom v Dúbravke viac než 37 000. Pri prerozdeľovaní dane z príjmov fyzickej osoby s trvalým pobytom sa vychádza zo štatistického údaju. V roku 2020 bol príjem Dúbravky z dane príjmu fyzických osôb vo výške cca 6 000 000 eur, čo pri počte obyvateľov 33 500, je približne 180 eur na osobu. Pri 3 500 obyvateľov je to približne 600-tisíc eur. Primátor Matúš Vallo ráta s tým, že sčítanie by mohlo priniesť do rozpočtu Bratislavy asi 10 miliónov eur a medzi mestské časti asi 5 miliónov eur (mesto a mestské časti si delia daň v pomere 68:32). Dúbravka by si tak pre lepšiu a kvalitnejší život Dúbravčanov prilepšila sumou okolo 400-tisíc eur. Preto by som rád aj tou cestou požiadal všetkých, aby sa sčítali. Pár minút strávených sčítaním zlepši život nielen nám, ale aj ďalším generáciám.

Starostom Dúbravky ste druhé volebné obdobie. A tak, čo sa vám z predvolebných plánov podarilo naplniť počas prvého obdobia a v akých projektoch ste mohli plynúť pokračovať do toho súčasného?

Áno. Ide o druhé volebné obdobie a obe vnímam prepojené. Priority a plány, ktoré sa začali v prvom, dokončujeme. Plány rozvíjame a z chýb, ktoré sme urobili, sa snažíme poučiť. Zmenila sa spolupráca s hlavným mestom, nastala výmena na poste primátora, spolupráca sa rozvíja, zlepšila sa. Keby som sa obzrel do minulosti, tak podobne ako v minulom, aj v tomto volebnom období je prioritou školstvo. Podarilo sa nám zrekonštruovať veľké telocvične na všetkých štyroch základných školách. Tento rok sme dokončili obnovu jednej malej. Pokračujeme tak

V Dúbravke vyrastal aj súčasný minister dopravy Andrej Doležal.

v postupnej rekonštrukcii materských a základných škôl v Dúbravke. Podobne postupne rekonštruujeme aj detské ihriská a športoviská, chodníky a cesty.

Čo z priorit nasleduje po školstve?

Okrem školstva sa v tomto volebnom období ešte viac venujeme životnému prostrediu a ako som spomínal, dokončeniu veľkých projektov ako rozšírenie komunikácie Harmincova na štvorpruh, výstavbe cyklocesty Dúbravka – Lamač, pri ktorých spolupracujeme s hlavným mestom, BSK a s mestskou časťou Lamač. V súvislosti s veľkými projektmi sa usilujeme o získanie externých zdrojov a dotácií. Nie je totiž možné, aby sme z nášho rozpočtu rekonštruovali napríklad Dom kultúry Dúbravka. Snažíme sa v rámci našich finančných možností riešiť aspoň menšie nevyhnutné opravy. Vďaka podpore a externým zdrojom v súčasnosti revitalizujeme verejný priestor Hanulova na území väčšom než 2500 metrov štvorcových. Vznikne tu multifunkčné športovisko, lezecká stena, detské ihrisko pre menších, originálna šmykľavka s využitím terénu, pódium pre komorné vystúpenia, podujatia a najmä premena betónovej a asfaltovej plochy na zelenú, prírodnú. Projekt premeny schátratej priestrany vypracovala mestská časť v spolupráci s hlavným mestom. Realizáciu finančne zastrešujú Úrad vlády SR a hlavné mesto.

Sú aj také projekty, ktoré ohrozila, prípadne úplne pozastavila pandémia?

Mestská časť Bratislava-Dúbravka sa musela, podobne ako iné samosprávy, vysporiadať s finančným výpadkom v súvislosti s pandemiou nového koronavírusu. Dúbravka tak musela viaceré plánované projekty a investície odložiť na ďalšie roky. Išlo napríklad o začiatok prác na pešej zóne Landauova – M. Sch. Trnavského, či rekonštrukciu Domu kultúry Dúbravka –

cich budov, takzvaných strašiakov Dúbravky, a tak, ako je na tom MČ v tomto ohľade?

Dúbravka má niekoľko starých trápení, takzvaných strašiakov. Jeden z nich, objekt bývalého stánku PNS, na križovatke Drobneho – Saratovská, sa už rekonštruje. Som veľmi rád, že sa podarilo rozhybať premenu schátratej objektu na Ulici kpt. Rašu. Na jeseň minulého roku dúbravskí poslanci odsúhlasili prenájom schátratej budovy spoločnosti Bormed, vo februári

začať fungovať do dvoch rokov.

Počas leta sme predstavili plány, ako by sa mohla zmeniť stará pošta, ktorá od roku 2008 chátra v centre mestskej časti pri frekventovanej Saratovskej ulici. Projekt na mieste starej pošty nesie názov Centrum Dúbravky. Má ísť o polyfunkčný areál. Počíta so štyrmi budovami s pootvoreným priechodným vnútroblokom. V súčasnosti prebieha územné konanie. K ďalším strašiakom patrí Ubytovňa ministerstva vnútra pri podchode Obchodného centra Saratov. Ide o veľkú, 11-poschodovú budovu, ktorá už neslúži svojmu účelu. Pravidelne sa na ňu pýtame rezortu ministerstva. Ministerstvo ju zvažuje vyhlásiť za prebytočný majetok. K opravám nepristupuje, vlní zabezpečilo len akúsi ochrannú bariéru na chodníku, ktorá má ľudí chrániť pred padajúcou omietkou a fasádou.

A ako ste na tom so známou chátrajúcou budovou Skleník?

Podobne chátra už dlhšie aj takzvaný Skleník, ako budovu nazývajú Dúbrav-

Práve to je pre stavebníkov brzdou v ich zámeroch, aktuálne stavebný úrad neviduje žiaden zámer prestavby budovy.

Naznačili ste, že vo vašom záujme bola tiež starostlivosť o zeleň a jej rozširovanie. Aké výsadby a v akom rozsahu máte aktuálne v pláne?

V súvislosti so zeleňou sa venujeme nielen novej výsadbe stromov, ale aj potrebnej starostlivosti o zeleň. Uplynulý rok sme vysadili 83 stromov v 17 rôznych lokalitách Dúbravky. V roku 2015 pribudlo 20 nových stromov, v roku 2016 to bolo 31 stromov, v roku 2017 viac než 50 a v rokoch 2018 a 2019 takmer stovka nových stromov každý rok. Tento rok máme pripravených niekoľko projektov. V súčasnosti už prebieha revitalizácia športovo-rekreačného areálu na Hanulovej ulici. V rámci nej plánujeme ozelenenie areálu a výsadbu drevín. V najbližšom období plánujeme začať rekonštrukciu verejných priestranstiev pri VÚB banke a taktiež pri predajni Tesco na ulici M. Sch. Trnavského. Pri oboch projektoch sa rozšíri zeleň na úkor asfaltových, resp. betónových plôch a celkovo sa skultúrni priestor vrátane výsadby drevín a kvetín. Ide o projekty v spolupráci s hlavným mestom, ktorý patrí medzi priority našich mestských poslancov za Dúbravku. Medzi plánmi je aj premena ďalšej lokality. Ide o takzvanú Motýľiu lúku na ulici Pri križi pod potravinami Kraj. Projekt vzniká podobne v spolupráci s hlavným mestom. No okrem stromov ste pred pár rokmi spustili aj projekt pravidelného vysádzania sezónnych kvetín...

Blíži sa jar a v Dúbravke pomaly začínajú vykúkať kvietky z kvitnúcich záhonov v 15-tich rôznych lokalitách. Ide o projekt, ktorý v Dúbravke prebieha a skrášluje mestskú časť už štvrtý rok. Tento rok pripravujeme aj novinku...

Veronika Trojanová
(ilustr. foto MČ Dúbravka)

Starosta Martin Zaťovič s manželkou, námestníčkou primátora, Zdenkou Zaťovičovou.

sociálne zariadenia, šatne a tvorba verejného parku Pod záhradami. V súvislosti s parkom Pod záhradami aktuálne prebieha pripomienkovanie urbanistickej štúdie, ako podkladu na zmenu územného plánu hlavného mesta, s cieľom zachovania zelene v tejto lokalite.

Medzi vaše priority patrilo aj riešenie chátrajú-

úž spoločnosť predstavila štúdiu prestavby. Teraz bude o štúdiu rokovať s magistrátom. Zničená budova by sa mala premeniť na átriový prízemný komplex - sociálne zariadenie pre seniorov. Stavať by sa mala na etapy. V prvej pôjde o rekonštrukciu súčasnej schátratej budovy, v druhej o prístavbu 12 izieb so sociálnym zariadením. Zariadenie by malo

čania pre jej sklenenú fasádu. Stojí pri zastávke Damboreského oproti Domu služieb a je súkromná. V roku 2012 sa objavil zámer prestavať tento starší obchodný dom na bytovku so 112 menšími bytmi a 18 podlažiami. Vysoká veža nezískala potrebné povolenia, územný plán tu totiž umožňuje občiansku vybavenosť celomestského a nadmestského významu.

celý článok nájdete
na bakurier.sk

Charizmu má v génoch

DS 4 je charismatický hatchback s nádechom crossoveru.

Veľké kolesá, dlhý rázvor osí náprav, široký rozchod kolies, atletická silueta, silné výrazové prvky, hypnotické svetlomety DS Matrix LED Vision, denné svetlá v tvare písmena L a zadné skupinovú svetlá s 3D efektom... To sú charakteristické prvky modelu DS 4, ktorý nedávno uviedli. Interiér nielenže využíva výberové materiály ako je kovaný uhlík, hnedý popol, koža, ale prístrojová doska je aj výnimočne čistá.

Centrálny dotykový displej je totiž hladko zabudovaný do palubnej dosky, na stredovom tuneli je ovládaci prvok Smart Touch, ktorý rozpoznáva rukou písaný text aj gestá. Čistotu podčiarkujú aj

neviditeľné centrálné priedychy klimatizácie. Vozidlo je vybavené najmodernejšou technológiou –

spomeňme rozšírený head-up displej, ktorý premieta digitálne informácie cez čelné sklo na 21-metrovom diagonálnom obrázku 4 metre pred vami akoby priamo na cestu, nočné videnie či podvozok, ktorý upravuje tuhosť podľa kamery snímajúcej kvalitu asfaltu. DS 4 prídvo verziách Performance Line a Cross, a hneď od začiatku aj s plug-in hybridným pohonom.

Oplatí sa!

Škoda Octavia Combi má aj s výkonnejším dvojlitrom nízky apetít.

Nová Škoda Octavia sa predáva s dvoma dvojlitrovými dieselovými motormi. Slabší má 85 kW (115 k) a 300 Nm, silnejší 110 kW (150 k) a 360 Nm a to je na diaľnici, v stúpaniach, pri dynamickej jazde alebo keď ťaháte prívesný vozík cítiť. Navyše, silnejší agregát je v sérii spojený so 7-stupňovou automatickou prevodovkou DSG. Výkon navyše

spolu s prevodovkou navyšujú cenu auta o 4 000 €. Stojí to však za to. Aj pri vyššom výkone si dokáže držať takmer identickú spotrebu ako

slabšia verzia, čím vyráža tromfy z ruky slabšej verzie. Navyše, na trhu jazdených vozidiel bude mať vyššiu hodnotu.

Viac sily, menej spotreby

Suzuki Swift je po facelifte ešte atraktívnejšie.

Dizajnovu sa toho veľa nezmenilo, ani nebolo treba. Dôležitejšie sú technické zmeny. Napríklad, že svetlomety sú teraz štandardne LED-kové, že adaptívny tempomat má aj základná verzia, že auto číta dopravné značky alebo, že pôvodný 3-ampérhodinový aku-

mulátor mild-hybridného systému nahradil výkonnejší s kapacitou 10 Ah. Silnejší akumulátor zvyšuje príspevok mild-hybridu k činnosti motora, a teda znižuje spotrebu. Systém dokáže cez štartér-generátor podporiť motor výkonom 2,3 kW a krútiacim momentom 50 Nm. A je to cítiť. Swift je jedným z mála áut danej veľkosti, ktoré môžete mať s pohonom všetkých štyroch kolies AllGrip.

Hlavne nezutekať

Tukance na parkoviskách sú denno-dennou záležitosťou.

Ignorovať fakt, že ste niekomu spôsobili škodu na aute a odísť, sa v slušnej spoločnosti nielenže nerobí, ale sa ani nevypláca. Za útek z miesta nehody vám totiž hrozí pokuta 200 – 1 000 € a aj odobratie vodičského preukazu až na 5 rokov. Zo šlamastiky so zákonom vám nepomôže ani to, keď poškodenému umiestnite za stierač papierik s kontaktom na vás. Skúste vyhľadať majiteľa poškodeného auta, v obchodných centrách môžete využiť služby verejných hlásení cez informácie. V takom prípade však nechajte za stieračom poškodeného auta odkaz, ak by sa majiteľ medzičasom vrátil. Vymeňte si údaje, spíšte správu o nehode – dokument, ktorý ste dostali pri uzatvorení PZP. Viník musí svojej poisťovni nahlásiť udalosť do 15 dní. Keď nevíete nájsť majiteľa,

ľa, zavolajte políciu a spíšte zápisnicu. Možno dostanete na mieste pokutu, ale bude menšia, než akú by ste dostali za útek z miesta a navyše vám ostane vodičák.

Novinky

Yaris dominoval

Európskym autom roka 2021 sa stala Toyota Yaris. Zvítazila pretože ostala kompaktniejšia ako konkurenti v segmente B, pritom ale vyzrela po všetkých stránkach – dizajnovu, vo vnímanej kvalite, v bezpečnostných systémoch, výkone aj ovládateľnosti. A samozrejme, zabodoval efektívnym hybridným systémom.

Mokka v predaji

Nový Opel Mokka je už v predaji. Na výber máte dva benzínové a jeden dieselový motor, ale aj čisto elektrickú verziu s dojazdom 318 – 324 km. Cena sa

v závislosti od motorizácie a piatich stupňoch výbavy pohybuje v rozmedzí 15 490 – 22 290 €. Elektrické verzie stoja 31 490 – 35 990 €.

Iba online

Volvo predstavilo model C40 Recharge, druhé čisto elektrické auto, avšak prvé vyvinuté od základov ako elektrické, nie ako verzia z klasického. Dva elektromotory – jeden vpredu a jeden vzadu – akumulátor na podlahe zabezpečujú výborné jazdné vlastnosti, pričom dojazd je zhruba 420 km. Auto bude predávať výhradne online, nie v showroomoch.

Rubriku pripravuje **AUTO MAGAZÍN**, najčítanejší motoristický časopis na Slovensku

automagazin.sk

youtube | Auto magazín

facebook | automagazin.sk

instagram | automagazin.sk

**auto
magazín**

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Som osamelá matka, ktorá sa stará o 6 ročného syna, ktorý práve začal chodiť do školy. Potrebovala by som, aby mi zamestnávateľ upravil pracovný čas tak, aby som mohla syna ráno odprevádzať do školy. Nevieť však, či s tým bude zamestnávateľ súhlasiť, lebo máme pevne stanovený skorší začiatok práce. Tiež by som potrebovala vedieť ako je to s prácou nadčas, ktorú zamestnávateľ občas vyžaduje. Ako mám skĺbiť pracovné nároky so starostlivosťou o syna a pritom aj neriskovať, že prídem o prácu?

Obdobné problémy iste rieši veľa zamestnaných rodičov. V dnešnej dobe určite nie je jednoduché nájsť optimálny pomer a zosúladienie medzi adekvátnou starostli-

vosťou o deti a pracovnými nárokmi, ktoré vyžadujú zamestnávateľia od svojich zamestnancov. V prípade osamelého rodiča starajúceho sa o dieťa však poskytuje Zákonník práce osobitnú zvýšenú formu ochrany, čo sa týka úpravy pracovného času. Podľa §164 ods. 1 Zákonníka práce je zamestnávateľ povinný prihliadať pri zaraďovaní zamestnancov do pracovných zmien aj na potreby tehotných žien a žien a mužov starajúcich sa o deti. Podľa odseku 2 ak požiada tehotná žena a žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 15 rokov o kratší pracovný čas alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, zamestnávateľ je povinný ich žiadosti vyhovieť, ak tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody. Čo sa týka práce nadčas – tehotná žena, žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 3 roky, osamelá žena alebo osamelý muž, ktorí sa trvale starajú o dieťa mladšie ako 15 rokov, sa môžu zamestnávať prácou nadčas len s ich súhlasom. Pracovná pohotovosť sa môže s nimi len dohodnúť.

Z uvedeného vyplýva, že máte nárok na poskytnutie kratšieho pracovného času, ak by Vám vyhovoval, resp. o inú vhodnú úpravu pracovného času – napríklad posun času

nástupu do práce na neskoršiu hodinu. Zamestnávateľ je povinný Vašej žiadosti vyhovieť, ak mu v tom nebránia tzv. vážne prevádzkové dôvody. Tu môže nastať určitý problém ohľadom subjektívneho posúdenia existencie vážnych prevádzkových dôvodov, ale keďže neuvádzate podrobnosti Vášho pracovného zaradenia ani charakteru činnosti zamestnávateľa neviem sa k tomu podrobnejšie vyjadriť. Predpokladajme v dobrej viere, že zamestnávateľ sa bude snažiť vyhovieť Vašej požiadavke, pokiaľ nebude zásadným spôsobom ohrozovať jeho prevádzkové fungovanie. Pri zamestnávaní prácou nadčas sa vyžaduje Váš súhlas, nemôže Vám zamestnávateľ nariadiť prácu nadčas.

S dikcie Vášho listu usudžujem, že máte záujem na korektnej dohode so zamestnávateľom a nechcete ani ohroziť svoje pracovné miesto. Preto odporúčam pri znalosti svojich zákonom garantovaných práv o dohodu so zamestnávateľom, ktorá bude obojstranne prijateľná a umožní Vám starostlivosť o dieťa, ako aj zachovanie si zamestnaneckého pomeru.

Svoje podnety môžete poslať na adresu redakcia@bakurier.sk.

Na V. Draždiaku pribudli oznamy, aby sa ľudia v jazere nekúpali

Bratislavská Petržalka v súvislosti s nedávnym úhynom labute, u ktorej sa potvrdila vtáčia chrípka, opätovne pripomína, v súčasnosti najmä otužilcom, aby sa nekúpali na Veľkom Draždiaku. Najnovšie na najfrekventovanejšie miesta pri jazere umiestnila oznamy upozorňujúce na túto skutočnosť. Mestská časť pripomína, že neuposlúchnutím odporúčaní ľudia riskujú svoje zdravie.

"Na základe podnetov od obyvateľov máme vedomosť, že jazero aj napriek upozorneniu na výskyt

vtácej chrípky navštevovali otužilci. Preto sme pristúpili k rozhodnutiu umiestniť na najfrekventovanejšie miesta pri jazere upozorňujúce oznamy," uviedla hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Oznamy majú podľa nej informatívnu a upozorňujúcu funkciu. Majú byť tiež odporúčaním pre ľudí, aby zvýšili svoju opatrnosť a neprichádzali do kontaktu s uhynutým vtáctvom, nemanipulovali s ním a nekúpali sa v tomto období vo vode. V opačnom prípade môžu riskovať svoje zdravie. "Vtáčia chrípka dokáže

byť, aj keď iba ojedinele, nebezpečná i pre človeka. Podľa odborníkov sa ňou človek v kontaminovanej vode môže nakaziť veľmi jednoducho cez očné spojivky, uši či nosohltan," zdôrazňuje Halašková.

Avšak aj psičkári by mali dbať na to, aby pri venčení neprišli psy do kontaktu s uhynutým vtáctvom, prípadne nepili vodu z kontaminovaného jazera. Pozor by si mali dávať aj chovatelia hydiny, ktorí by mali zabrániť kontaktu vodného vtáctva so svojou hydinou.

(TASR)

Bytové domy

V bytových domoch treba dbať na zvýšenú ochranu voči korona vírusu

Počas pandémie koronavírusu sa bytové domy postupne stali jedným z najpravdepodobnejších miest šírenia tohto ochorenia medzi veľkým počtom ľudí. Hromadné podujatia sú dlhodobo zakázané a reštaurácie, kiná či iné miesta na ktorých prichádza do kontaktu viacero ľudí sú zatvorené. Jedna vec je, že doposiaľ Úrad verejného zdravotníctva SR ani Úrad vlády SR nereagovali na mnohé podnety správcom či predsedov spoločností vlastníkov bytových domov, aby konanie schôdzí a zhromaždení vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktoré sa konajú na základe Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov boli vyňaté z výnimky Vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva SR. Druhá vec je, že pohybu v spoločných priestoroch bytových domov sa celkom zabrániť nedá. Kompetentné orgány majú možnosť minimálne zabrániť stretávaniu sa obyvateľov bytových domov na schôdzach a zhromaždeniach vlastníkov, doposiaľ tak však neurobili.

Vlastníci tak do istej miery preberajú zodpovednosť za to, aby pri bežnom pohybe v spoločných priestoroch bytového domu neohrozili svojich susedov a ani seba samých.

Nedávno obletela Slovensko informácia o nekontrolovateľnom šírení vírusu v bytovom dome v španielskom meste Bilbao. Počas dvoch týždňov od vypuknutia ohniska korona vírusu, ktorý sa rapídne šíril medzi jeho obyvateľmi, bolo odhalených viac ako 30 pozitívnych prípadov medzi samotnými obyvateľmi a ich blízkymi kontaktmi. Doposiaľ z nich zomrelo už šesť ľudí. **Z nich hlavne príčiny rýchleho šírenia vírusu v bytovom dome patrili spoločné priestory a predovšetkým nedodržiavanie opatrení pri ceste obyvateľov výťahom.**

V súčasnosti sa na Slovensku nachádza niekoľko mutácií korona vírusu pri ktorých je potvrdené vyššie riziko šírenia. Predstav-

me si bytový dom. Tento dom má 200 bytov a nebytových priestorov, ak v každom byte bývajú v priemere dvaja ľudia, dostaneme sa k počtu 400 ľudí. A tí skôr či neskôr musia opustiť svoje byty, vyniesť smeti, ísť do obchodu, na poštu či do práce. Všetci spomenutí na svoj presun využívajú spoločné priestory bytového domu akými sú vstupné chodby alebo výťahy, o dotykových plochách nehovoriac.

Klasická dezinfekcia spoločných priestorov nepomôže vzhľadom na to, že vírus sa šíri vzduchom. Preto je na zodpovednosť každého obyvateľa bytového domu, ako zodpovedne sa postaví k ochrane zdravia nielen svojho, ale aj ostatných obyvateľov bytového domu, keďže mnohí z nich môžu patriť aj medzi tie najrizikovejšie skupiny.

Podľa § 1 ods. 2 písm. b) Vyhlášky ÚVZ SR č. 99, ktorá v konkrétnom písmene nadobúda účinnosť 15. marca 2021, je ustanovená povinnosť nosiť respirátor alebo obdobný prostriedok (vždy bez výdychového ventilu) naplňujúci minimálne všetky technické podmienky a požiadavky pre filtračnú polomasku s klasifikáciou najmenej FFP2 podľa normy STN EN 149+A1 v priestore všetkých interiérov, čo sa samozrejme nevzťahuje na jednotlivé domácnosti. V samotnej Vyhláške sa spomína aj niekoľko výnimiek, kedy nie je nutné mať nasadený respirátor, tie sa však týkajú predovšetkým detí 1. stupňa ZŠ a osôb so závažnými zdravotnými problémami bližšie špecifikovanými v samotnej Vyhláške.

Všetci obyvatelia bytových domov sú teda od 15. marca 2021 povinní mať pri pohybe v spoločných priestoroch bytového domu nasadený respirátor bez výdychového ventilu alebo respirátor s výdychovým ventilom mať prekrytý rúškom.

Obyvateľom bytových domov odporúčame, aby do kontaktu s dotykovými plochami v spoločných priestoroch, akými sú kľučky či tlačidlá na výta-

hu prichádzali čo najmenej. **Ideálne je používať jednorazové rukavice, dvere otvárať pažou ruky (laktom) a tlačidlá vo výťahu stlačiť napríklad kľúčom. Vo výťahu je dôležité mať vždy nasadený respirátor**, aj keď sa v ňom nachádza iba jedna osoba, pretože po vás do výťahu môže nastúpiť niekto iný a kvapôčky vírusu, ktoré ste vydýchli môže vdychnúť váš sused. Rovnako ak sa vo výťahu stretnú viacerí obyvatelia, je dôležité mať nasadený respirátor a ideálne sa nerozprávať, pretože práve rozprávanie zvyšuje riziko šírenia vírusu. Ideálnym riešením je využívať scho-

disko, ak to je možné. Dôležité je aj zvýšiť frekvenciu upratovania spoločných priestorov s použitím dezinfekčných prostriedkov a najmä sa sústrediť na dotykové plochy. Dezinfekčné prostriedky používať na báze alkoholu alebo chlóru. Odporúčame aj pravidelne vetrať spoločné priestory.

V súčasnosti existujú antibakteriálne nálepky na dotykové plochy, ktoré zabíjajú vírus približne do 30 minút a ich trvácnosť sa pohybuje niekde na škále od 3 týždňov do 3 mesiacov. Je dôležité myslieť na obyvateľov bytových domov, ktorí sa nachádzajú v ohrozenej skupine ľudí, či už z hľadiska vysokého veku, nízkej imunity alebo iných vážnych ochorení. Snažme sa preto byť čo najviac ohľaduplní a zodpovední ak nie voči sebe, tak aspoň voči ostatným. Práve táto situácia by mala ľudí spájať a nie rozdeľovať.

Mgr. Nina Savič, výkonná riaditeľka ZLSBD

Andrea Kozáková, riaditeľka CULTUS RUŽINOV: "Kultúra musí žiť aj v online priestore. Chce to len zmenu myslenia."

Umenie a kultúra nezažíva počas pandémie ideálne obdobie, a preto je veľmi dôležité, ako kvalitne a ako rýchlo dokážu kultúrne inštitúcie reagovať na meniace sa podmienky. Mestská časť Bratislava-Ružinov a CULTUS Ružinov zareagovali ako jedni z prvých a online svet je už dlhé mesiace ich dennou súčasťou. Prostredníctvom viacerých vydarených podujatí tak vnášajú kultúru a umenie priamo do obývačiek svojich divákov. Ako sa dá manažovať kultúra v tomto neľahkom období nám prezradila riaditeľka CULTUS Ružinov Andrea Kozáková.

Lockdown je zrejme nočnou morou nielen pre gastro, či turizmus, ale v rovnakej miere aj pre kultúrny priemysel. Ako to vnímate z pozície dlhoročnej riaditeľky tejto organizácie?

Teraz už vieme, že nič nie je samozrejmosťou. Avšak

ne ako nepotrebné k prežitiu. Pritom si možno ani neuvedomujeme, že práca umelcov je všade okolo nás, neustále ju používame, aby sme plnohodnotne žili. Veď skúsme si vypnúť

museli podujatie prispôbiť. Nechceli sme však urobiť to, že neorganizujeme radšej nič, aby sme nemali prácu navyše. Tak sme vždy do poslednej chvíle pripravení čakať

sa CULTUS posunul?

Som nesmierne hrdá na svojich kolegov. Veď teraz sa naozaj naplno ukázalo, aký sme tím. Samozrejme, že bolo nám všelijako, ale čo je najúžasnejšie, prejavila sa nesmierna spolupatričnosť a kolegialita. Stará sa o 4 kultúrne domy napriek značnému výpadku príjmov, pripravovať podujatia nielen preto, aby sme vykazali, že niečo robíme, je stále náročné. Pracujeme však tímovo a každý priniesol nápad, pomohol a to nielen kolegovia z kreatívy, ale naozaj ako sa povie od upratovačiek až po riaditeľa.

Čo je podľa Vás kľúčové, aby online zaujal?

Musíte vedieť za každých okolností vyťažiť zo situácie maximum a nevoliť si jednoduchšiu cestu nič nerobenia. Online koncerty a podujatia sú bez chuti. Umenie je predsa zážitok, ktorý musíte prežiť všetkými zmyslami. Cítiť ako chuť, vonia, dotknúť sa,

sledovať ho, počuť nedokonalosti, vidieť svojimi očami. Online umenie nikdy nebude zmesou všetkých zmyslov. Avšak dá sa uchopiť inak: dať mu vyšší cieľ. Podporiť určitú skupinu ľudí. Napríklad naše podujatie Spojme sa všetci za umenie. Nebudeme si klamať, online koncerty nemali veľkú sledovanosť, ale náš cieľ bol podporiť finančne umelcov. Prihlásilo sa viac ako 150 umelcov a zoskupení rôznych žánrov od opery až po tanec.

Ďalším prvkom, ktorý ľudí baví, je interaktivita. Napríklad náš Ružinovský

nekritizujú, proste si to len tak užívajú...

Nevieme ako dlho tento stav ešte potrvá. Čo plánujete na najbližšie mesiace a snáď aj na blížiac sa leto?

Musím vyjadriť veľkú vďaku mestskej časti Ružinov, že podporuje kultúru a našim nápadom dáva zelenú. Stále budeme pripravovať podujatia, aby sme pritiahli čo najviac návštevníkov. Teraz finišujeme s prípravou online jogy, rozhovorov z pódia veľkej sály so známymi osobnosťami, s ktorými spolupracujeme. Chystáme opäť inte-

online ples. Prihlásilo sa 164 ľudí. Páry sa krásne obliekli a tancovali... prezradím vám, že to bolo až dojímavé, pretože takto presne pred rokom bol DK Ružinov plný tancujúcich párov.

Ďalším aspektom je urobiť online hrou a zároveň vzdelávaním. Vonku sa nemožno robiť podujatia, ale nikomu nemôžete zakázať ísť na prechádzku. Tak Ružinovčania hľadali valentínske srdiečka, najkrajšie slovenské básne, či deti pátrali po rozprávkových hrdinovi. Viete, čo je krásne na tom všetkom, že ľudia sa úprimne tešia, píšú nám svoje nápady a vôbec

raktívnu vzdelávaciu súťaž a aspirujeme na vytvorení ďalšieho slovenského rekordu.

Budeme pokračovať v kreatívnych online podujatiach a reflektovať na dané témy mesiaca, napr. na Veľkú noc, Deň detí, atď.

Chystáme veľkú vec. V spolupráci so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu pripravujeme festival Symfónia hudby-oslava umenia, do ktorého chceme zapojiť čo najviac umelcov. Ako náš prejav radosti, úcty a veľkému rešpektu k umeniu.

(bak, foto archív Cultus)

snažíme sa aj napriek všetkému stále tvoriť a podporovať umenie i umelcov. Mrzí ma, že mnoho umelcov skončilo v absolútnom zúfalstve, nielen finančnom, ale aj duševnom. Ak robíte umenie, máte v sebe ten druh vášne, ohňa, emócie, a teraz im to všetko vzali. Umenie je na konci rebríčka prežitia, keď najprv sa musíme najesť, zaplatiť hypotéku a najmä ostať zdraví. To sú dnešné priority. Umenie je vníma-

televízor, prestať počúvať hudbu, či čítať. Mali by sme byť vďační, že sú.

Kedy ste si uvedomili, že iba čakať na "reštart" je nezmysel?

Postupne sme to začali brať ako reflexiu na situáciu okolo nás. Rýchlo zareagovali na zmeny a spontánne vzhľadom na situáciu priniesť maximum. Napríklad najväčšie podujatie Ružinovské hody sme menili asi štyrikrát, neustále sme

ako sa zmenia nariadenia a podujatia sme rušili iba vtedy, keď už sa inak nedalo. Vždy sme však dbali na dodržiavanie hygienických a bezpečnostných opatrení. Sme radi, že sme išli v tejto línii, pretože náštevnosť podujatí bola napriek všetkým opatreniam veľká.

Už vyše roka fungujeme v pandemickom režime. Ak sa obhliadnete späť, aký kus ste prešli? Kam

Adopcie v Bratislave pandémie nezastavila

(Dokončenie zo str. 1)

Obzvlášť náročné, podľa jeho slov, je zvládnuť pandémiu uprostred Petržalky, kde sa centrum nachádza. Zariadenie tak prechádza neľahkou skúškou, záchranou sú ľudia, ktorí svoje povolanie robia s láskou a často ho berú ako svoje poslanie. „Vynaliezavosť a práca vychovávateľov, ako aj zdravotných sestier a personálu nepozná hraníc a len vďaka ich úsiliu to deti zvládajú tak ako to zvládajú. Sme tu v prvom rade pre deti a klientov a tak pandémia, nepandémia život ide ďalej,“ dodáva riaditeľ.

Úzkosť už aj tak úzkostných detí sa stupňuje

Ani v tejto neľahkej dobe neprestali deti do centier pribúdať. A tie, čo sú tu umiestnené už dlhšie, mali svoje zabehané stretnutia či aktivity, ktoré im pomáhali situáciu lepšie zvládať. Riaditeľ centra vysvetľuje, že veľa zverencov, napriek umiestneniu v zariadení, bežne ostáva v kontakte so svojim biologickým rodičom. Preto dlhšie odlúčenie od matky či otca počas opatrení ešte viac stupňuje ich nervozitu a podráždenosť. „Deti sa neprestali rodiť, rodičia nestratili záujem o deti, deťom na skupinách sme nevybrali baterky a neprepli ich do

stavu hybernácie, rovnako nevymizli ochorenia, dokonca prišiel nový postrach v podobe Covidu 19. Úzkosť bez tak úzkostných detí sa stupňuje, obmedzená možnosť pohybu a aktivít pre deti výrazne ovplyvnila ich správanie a prežívanie,“ opisuje situáciu Viliam Gyurke. S centrom navyše spolupracuje približne 40 dobrovoľníkov, ktorí pomáhajú s napĺňaním potreby detí. Aj od nich ostali deti úplne odrezané.

Pred kolpasom unikli vďaka obetavým zamestnancom

Tak ako v iných zariadeniach, ani toto centrum neobišiel problém s nedostatkom personálu a zdravotníkov. Veľmi náročný stav už v beztak náročnej situácii sa dotkol

nielen detí, ale aj zamestnancov. „Ako zázrakom, alebo aj tým, čomu sa hovorí kolektívna zodpovednosť a zmysel pre ňu, či výborná tímová spolupráca, sa nám podarilo zabrániť kolapsu,“ vysvetľuje riaditeľ centra. Dodáva, že je alchýmiou ustáť v tejto situácii potreby detí a rovnako potreby 104 zamestnancov. Nateraz, zdá sa, sa to podarilo.

V Bratislave pandémie adopcie nezastavila

V dvoch štátnych a troch súkromných bratislavských centrách bolo v roku 2020 umiestnených 181 maloletých detí a 9 mladých dospelých. Aktuálne štatistiky ukazujú, že pandémia výraznejšie neovplyvnila ani samotný proces prechodu do náhradnej starostlivosti, ani počet

žiadateľov o osvojenie či pestúnsku starostlivosť. Čo je pozitívne, zvýšil sa záujem o prijatie dieťaťa do oboch foriem náhradnej starostlivosti. „V prechádzajúcich rokoch žiadatelia výraznejšie preferovali iba osvojenie dieťaťa, v súčasnosti sú naklonení prijať dieťa okrem osvojenia aj do pestúnskej starostlivosti,“ informuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

Údaj za bratislavské CDR k 31.12.2020

Rok	Počet umiestnených maloletých detí	Počet mladých dospelých
2018	148	12
2019	169	6
2020	181	9

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Rovnako situáciu vníma aj riaditeľ centra. Tvrdí, že nezaznamenali nižší

záujem žiadateľov. Menej však bolo súdnych pojednávaní kvôli výpadkom v inštitúciách. Preťaženosť súdov je veľmi veľká a to aj mimo pandémie. Napriek okolnostiam sa všetky zainteresované strany snažia, aby zabezpečili dieťaťu domov čo najrýchlejšie. „Dieťa nepočká. Ak máme pre žiadateľov na osvojenie novorodeniatka, nemôžeme a nechceme čakať. Pol ročné dieťaťo je už úplne iné,“ vysvetľuje Gyurke.

V zariadení využívajú všetky dostupné formy spolupráce, aby napomohli v procese sprostredkovania nového domova. Online stretnutia, stretávanie sa so žiadateľmi za sprísnených bezpečnostných podmienok, pravidelné testovanie, germicídne žiariče, rúška, rukavice a dezinfekcia sa stali súčasťou každodenného procesu zamestnancov i detí. Starostlivosť prebieha 24 hodín denne.

Aj v čase veľkých zmiern sa odohrávajú malé

príbehy so šťastným koncom

Byť náhradným rodičom nie je jednoduché. Vyžaduje dôkladnú prípravu, v ktorej si žiadateľ prejde množstvom otázok, ktoré si pre seba musí úprimne zodpovedať. Ak potom ostáva jeho srdce otvorené, môže prísť dieťa. Zariadenia v Bratislave, tak ako na celom Slovensku, sa k osvojeniu snažia „ponúknuť“ každé jedno dieťa, hovorí Viliam Gyurke: „Snažíme každému dieťaťu nájsť konečnú stanicu v rodinnom prostredí. Keď hovorím každému, tak každému aj s hendikepom a zdravotným znevýhodnením. Veď je to práve mamina náruč, ktorá mnohé uzdraví. A ak aj nie je všehojaca, je stvorená

na to, aby dieťaťu utrpenie zmiernila a ťarchu životnej nákládky pomáhala uniesť.“ Inak tomu nie je ani v čase pandémie...

Jana Pohanková
(ilustr. foto OZ Studienka)

Myšlienkou Národného cintorína v Bratislave sa hlavné mesto doteraz nezaoberalo

Mesto Bratislava sa myšlienkou Národného cintorína v Bratislave doteraz nezaoberalo. Prekonzultovať ju však chce najskôr s odborníkmi a s novým vedením bratislavského mestského pohrebničtva Marianum. Uviedla to hovorkyňa Bratislavy Katarína Rajčanová. Hlavné mesto tak reagovalo na návrh skupiny koalíčných poslancov parlamentu, ktorí volajú po vzniku Národného cintorína v Bratislave, a to povýšením Ondrejského cintorína.

Koaliční poslanci to chcú dosiahnuť novelou zákona o Bratislave a novelou zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti ministerstva kultúry. Poslanci deklarujú, že zámer vytvorenia

bratislavského Národného cintorína nejde proti poslaniu Národného cintorína v Martine, ale je jeho logickým pokračovaním. "Národný cintorín v Martine, dnes už zaplnený, má mať aj naďalej to isté postavenie ako doteraz. Zostane tak výrazom organického vývoja slovenskej komunity, ktorého pokračovaním má byť bratislavský Národný cintorín," vysvetlili. Ondrejský cintorín, ktorý je štátom chránenou pamiatkou, ponúka podľa nich dostatok voľnej plochy pre posledný odpočinok pamätihodných predstaviteľov mesta a štátu, ale aj cirkvi a kultúry. Takýto pietny priestor v hlavnom meste, ale aj na Slovensku, podľa poslancov akútne chýba.

Na Ondrejskom cintoríne sú hroby osobností, akou je prvý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč, osobností slovenskej kultúry ako herec Július Satinský, režisér Martin Tápák či herec Marián Lábuda, ale aj osobností demokratického exilu, akými sú manželka Kalinová. Mesto Martin na návrh poslancov tento týždeň reagovalo, že neviduje problém s nedostatkom miesta na martinskom Národnom cintoríne a v prípade potreby je pripravené kapacitu cintorína rozšíriť. "Bol som prekvapený, keď som sa dozvedel o nedostatku miest na Národnom cintoríne, a teda nevyhnutnosti vytvoriť nový v Bratislave. Áno, na Národnom cintoríne sú aj

obsadené miesta, ale stále disponujeme voľnými kapacitami a pravidelne na ňom pochovávame. Naozaj nerozumiem, prečo mesto Martin vo veci, ktorá sa ho priamo dotýka, neoslovili

a čo je motiváciou snahy o presunutie pietneho miesta národného významu," povedal primátor Martina Ján Danko. Kategorický nesúhlas so vznikom Národného cintorína

v Bratislave vyjadrila Rada národnej kultúry - orgán najvýznamnejších predstaviteľov Martina z kultúrnej oblasti.

(TASR)

Bratislava a jej premeny

Rozlúčková kaplnka

Na križovatke Krížnej ulice s bývalou železničnou traťou (Karadžičova) stála od 18. storočia až do roku 1946 malá sakrálna stavba nazývaná Rozlúčková kaplnka. Keď sa tu začali budovať vysoké domy, so súhlasom vtedajšieho Ústredného národného výboru stavebná organizácia kaplnku „dočasne“ rozobrala s tým, že po skončení práce ju postaví na pôvodnom mieste.

Stavebný podnik kaplnku nielenže nepostavil, ale jej jednotlivé časti previezol na Martinský cintorín a tam ich robotníci zhodili z nákladného auta k ohrade. Tu ležali nepovšimnuté desať rokov. Dovtedy, kým sa okolo cintorína nezačalo stavať nové oploenie.

To bolo 7. septembra 1966. Buldozerista vyrovnával terén na nový plot a demontovaný kaplnku jednoducho rozdrvil. Viac sa jednotlivé časti nedali poskladať.

Prečo postavili na Krížnej ulici v 18. storočí kaplnku?

Slobodné kráľovské mesto malo od 13. storočia právo súdiť previnenia spáchané na jeho území, neskôr dostalo aj právo meča. Richtár teda mohol vyniesť aj trest smrti: lámanie v kolese, utopenie v rieke, jazere či studni, spálenie zaživa, pochovanie zaživa, nastoknutie na kôl, zavesenie na hák, štvrtenie, sťatie, obesenie a neskôr aj zastrelenie.

Popravisko bolo pôvodne na Hlavnom námestí, pred radnicou. Tam sa vždy narýchlo postavilo lešenie či vysoké pódium. Neskôr ho premiestnili pred Michalskú bránu. Nakoniec bývalo za rázcetím dnešnej Trnavskej a Vajnorskej ulice, dnes známym pod názvom Pri starej prachárni. Keď mestský kat viedol odsúdeného z mesta, peši alebo na káre, zastavil sa s ním iba raz - pri Rozlúčkovej kaplnke.

Bola to trojboká malá stavba v barokovom slohu. Na každej strane mala niku s plastikou z pieskovca: Pannu Máriu, sediaceho trpiaceho Krista a ukrižovaného Krista. Nad rímsou boli postavičky anjelov a nad nimi cibulovitá strecha. Pri kaplnke čakali odsúdeného príbuzní a priatelia. Tu sa s ním mohli naposledy rozlúčiť. Potom už odsúdencu sprevádzal na popravisko len kat a hajdúsi. Na konci cesty čakal kňaz, ktorému sa mohol vyspovedať. A bolo po všetkom.

text Igor Janota - Bratislavské rarity
foto Benesch Viktor

Hlavná stanica bola kedysi naozaj fotogenickou budovou

Petržalská smaltovňa

Neďaleko petržalskej železničnej stanice sa sformovalo viacero priemyselných podnikov. Pri hraniciach s rakúskou obcou Kittsee stála Durvayova tehelňa, v blízkosti stanice na Kopčianskej ulici Lewyho továreň na hnacie remene z prírodných, najmä ľanových materiálov, oproti stanici továreň Avenarius, ktorá vyrábala chemické produkty, neďaleko smaltovňa P. Westena a gumáreň Matador.

Najrozsiahlejšie zachované stavby z obdobia pred 1. svetovou vojnou sú zo smaltovne a gumárne Matador. Továreň Petra Westena na smaltované nádoby oficiálne vznikla 1. augusta 1899 v Petržalke, neskôr prešla do rúk nových akcionárov s veľkou podporou uhorskej vlády v roku 1907, kedy sa jej názov zmenil na „Westa“ (neskôr písaná aj s jednoduchým V). Prvú továreň založil rakúsky podnikateľ Peter Westen, ktorá mala dve výroby. Dokladuje to aj historická pohľadnica z roku 1902, ktorá zachytáva v hornej časti výrobu I. (Werk I.) a vo svojej spodnej časti výrobu II. (Werk II.) pri Kopčianskej ulici aj s vilou riaditeľa. Tieto objekty, s výnimkou vily riaditeľa, zanikli, či už pri požiari továrne začiatkom storočia, alebo pre modernizáciu výrobného procesu. Nové, kvalitnejšie, objekty boli vystavané do roku 1911. V roku 1946 sa továreň začlenila do závodu Matador. Niektoré stavby v roku 2008 MČ Petržalka vyhlásila za svoje pamätihodnosti....

Pamätáte si ešte na Ostredky bez električiek?

zdroj: N.Dokoupil/ Bajp

Premýšľate, kam by mohol viesť tunel v historických hradbách na Staromestskej ulici?

Možno ste si aj vy v uplynulých mesiacoch všimli čulý stavebný ruch na frekventovanej Staromestskej ulici, kde v spodnej časti historických hradieb vzniká priechodný tunel. Niekoľko tento prvok poburuje, iní začali nadšene dúfať v novú odbočovacíu skratku do centra. Tak kde je pravda?

Na úvod si treba ujasniť, že so stavebnými prácami na tuneli, ktorý bude jedného dňa vyúsťovať na Staromestskú ulicu, nemajú vedenia hlavného mesta ani Starého Mesta nič spoločné: „V tomto prípade nejde o aktivitu hlavného mesta, ale ide o aktivitu stavebníka stavby Rekonštrukcia Esterházyho paláca,“ nasmerovala nás hovorkyňa magistrátu, na základe čoho sme sa teda obrátili priamo na realizátora tu-

nela, ktorý je už na prvý pohľad pri vstupe do historickej časti hlavného mesta zásadným novým prvkom. Navyše na mieste, ktoré pre motoristov zdanlivo nemá veľmi logiku.

Vstup do mesta s novým prvkom

Staromestská ulica je úzka a jej šírku ohraničujú hradby, a tak vznik ďalšieho jazdného pruhu či nebudaj semaforu je v tejto lokalite prakticky nereálne. Ako sme sa dozvedeli, o to väčšia výzva bola pre predstaviteľov zahraničnej developerskej spoločnosti Raiffeisen Property International GmbH vyriešiť nedostačujúce parkovanie v Esterházyho paláci, na ktorého rekonštrukcii, ako noví majitelia tejto nehnuteľnosti, pracujú. Ako jeden z hlavných problémov videl realizátor stavby už samotný prístup do Starého

Mesta, ktorý je pre nákladné vozidlá stavebníkov možný iba so zvláštnym povolením, ak vôbec. „To predstavovalo výzvu pre nepretržitý postup stavebných prác. Vďaka veľkému množstvu plánovania a citlivej predstave sa napokon RPHI podarilo presvedčiť kompetentné orgány, aby umožnili začatie prác na razení tunela,“ priblížil generálny riaditeľ spoločnosti, Karl Maria-Pfeffer.

Vidina jednoduchšieho parkovania

Inými slovami, tunel, na ktorom robotníci s ťažkou technikou pracujú už od začiatku decembra minulého roka, bude jedného dňa vyúsťovať zo Staromestskej ulice priamo na nové vnútorné nádvorie Esterházyho paláca. Tunel umožní návštevníkom objektu prístup do štvorpodlažného podzemného

parkoviska so 145 parkovacími plochami, ktoré aktuálne investor taktiež buduje. Odhadované dokončenie stavby tunelu developer vidí koncom roka 2021, pričom finalizácia

komplexnej rekonštrukcie Esterházyho paláca sa odhaduje na koniec roka 2024. A tak aj skeptikom nezostáva iné, než dúfať, že novovzniknuté parkovacie plochy v Starom

Meste a tento priamy prístup k nim, uľahčí mobilitu v meste nielen návštevníkom, ale aj samotným Bratislavčanom.

Veronika Trojanová
(foto BK)

Bezpečné miesta pre mladých na sídliskách chýbajú. V Krasňanoch to má zmeniť komunitný projekt Stará jedáleň

V roku 2016 sa spojili tri občianske združenia a viacerí aktívni rodičia pôsobiaci a žijúci prevažne v Rači v Krasňanoch, aby založili komunitné a mládežnícke centrum **Stará Jedáleň**. Vložili doň svoje nadšenie, zánietenosť a svoje pracovné skúsenosti, získali do prenájmu budovu od Bratislavského samosprávneho kraja a presvedčili kompetentných ľudí a inštitúcie, že im môžu dôverovať. Niekoľko aktivít si už Račania mohli zažiť na vlastnej koži. Trh domácich potravín a výrobkov, Burza kníh, Cyklokino pre mladých či podujatia pre starších s názvom Spoznaj svoju pamäť, sú ochutnávku z komunitnej račianskej kuchyne.

S mládežou tu pracujú skúsení ľudia s cieľom pomôcť, vzdelávať a hlavne vytvoriť bezpečné prostredie. Minulý rok ich pribrzdila pandémia. Ale zdá sa, že keď sa situácia zlepší, môžeme sa opäť začať tešiť na to, čo dobré nám v Jedálni „uvaria“. S **Michalom Karakom**, predsedom

OZ Stará Jedáleň sme sa porozprávali o tom ako komunita vznikala a čo všetko môžeme od Jedálne očakávať.

Rekonštruovali ste starú chátrajúcu budovu, v akom štádiu sa nachádzate? Ako vznikla myšlienka "oživiť" práve toto miesto? Budova je momentálne skolaudovaná a môže plnohodnotne slúžiť pre svoje účely. Z väčších stavebných úprav nám chýba zateplenie, ale budova je schopná prevádzky a veríme, že aj to v najbližšej dobe dokončíme. Táto budova bola už

dlhšiu dobu nevyužívaná a prišla nám ako vhodná svojou polohou, ale aj dispozičným riešením pre tento účel.

Najväčším benefitom je využitie spoločenských priestorov veľkej sály a nízkoprahového klubu, z ktorých po dokončení cítit tú správnu komunitnú atmosféru a prirodzene priťahujú najviac pozornosti. Ľudia sa tam cítia veľmi dobre. Tiež vstupné foyer s príjemným posedením v teplých farbách láka ľudí stráviť tam čas pri dobrej káve a koláčiku, ktoré už tradične ponúkame počas

našich podujatí.

Spojili sa tu tri etablované neziskovky, je nejaká špecifická skupina s ktorou budete v Jedálni cielene pracovať? Špecifickou skupinou je mládež, ktorej sa primárne aj v samotnom objekte venuje OZ Mládež ulice pod vedením skúsených ľudí. Okrem iného sa snažia najmä o terénnu sociálnu prácu s deťmi a mládežou, prácu v rodinách a komunitné aktivity. Mládeži sa venuje ale aj Fusion Rača svojim speváckym zborom, a máme tu aj Rodinné centrum Ráčík, ktoré

sa zameriava na pomoc mladým rodinám s malými deťmi. Samotné komunitné centrum ale bude slúžiť aj na iné aktivity, na rôzne krúžky, vzdelávacie podujatia, koncerty, divadlá či besedy na rôzne zaujímavé témy.

Zapojili ste mladých ľudí a deti do rozhodovania o tom, čo by tu chceli mať. Čo vám v prieskume prezradili? Počas tvorby projektu ale aj samotnej výstavby sme mali niekoľko aktivít a podujatí, kde mohli mladí vyjadriť svoje túžby a názory. Najviac sa ich spojilo do bezpečného priestoru, kde by sa mohli hrať, rozprávať sa, ale aj učiť sa, alebo proste sa len stretávať. Takéto bezpečné miesta v súčasnosti v mestách a obciach chýbajú, hoci by podľa nášho názoru mali byť samozrejmosťou hlavne v lokalitách so zvýšeným počtom mladých ľudí a škôl, ako je to napríklad tu u nás na sídlisku v Krasňanoch.

Aké aktivity tu pre nich plánujete v budúcnosti

realizovať? Ako už bolo spomenuté, sú to jednak profesionálne aktivity poradenstva alebo preventívnych či vzdelávacích programov a krúžkov, ako aj podujatia bez hlbšieho zámeru vzdelávať či mentorovať – proste chceme pritiahnuť aj ľudí, ktorí chcú u nás len príjemne stráviť čas na koncerte či divadielku s deťmi. Aj na toto sú naše priestory a kapacity určené.

Plánujete aktivity aj pre dospelých? Áno, aj dospelí sú samozrejme takisto dôležitou zložkou našej komunity, chceme im plnohodnotne ponúknuť stráviť čas či už osamote, ale aj s ich deťmi alebo staršími príbuznými na rôznych aktivitách. Mali sme tu kurzy excelu pre pracujúcich a mali veľký úspech, ale aj napríklad naše cvičenia jogy majú už svojich stálych trénujúcich účastníkov, ktoré sem radi chodia.

Jana Pohanková
(foto starajedalen.sk)

celý článok nájdete na bakurier.sk

V 30-tych rokoch minulého storočia, kedy sa dá o Bratislave hovoriť stále ešte ako aj o nemeckom meste, o čom svedčila prítomnosť početnej nemeckej menšiny starých Prešpurákov, vydalo vydavateľstvo Samuela Steinera útlú knižôčku Karola Benyovského „Mýticky starý Prešporok“. Nie je od veci si v tejto knižke po rokoch zalistovať a pre-rozprávať staré príbehy.

Handrársky zvon

Na radničnej veži sa kedysi nachádzal zvon, ktorý každý večer presne o desiatej zvonil. Kto by chcel vedieť prečo musí si vypočuť nasledovný príbeh:

Raz prišiel do mesta cudzí bohatý kupec, ktorému sa mesto Prešporok tak zapáčilo a tak si ho obľúbil, že sa v ňom usadil. Vo voľných chvíľach si robil výlety do rozkošného okolia mesta, kde s obľubou vyhľadával predovšetkým rôzne lesné cestičky a horské chodníčky. Avšak raz zabľúdil až tak, že nevedel nájsť cestu domov. Dlhو blúdil po lese a nevedel sa vymotať. Keď sa už začalo zvečerovať preľakol sa, že bude musieť prenocovať pod stromom v lese. Napriek tomu sa pokúsil ešte raz nájsť tu správnu cestu.

V tom mu privial studený večerný vetrík do ucha tóny vyzvňajúceho zvona. Radostne sa vybral tým smerom. Vyzvňajúci zvon ho po dlhom blúdení v poriadku priviedol domov.

Hneď nasledujúceho rána sa vybral ku starostovi, ktorému poskytol nemalú finančnú sumu s požiadavkou, aby mesto nechalo odliat zvon, ktorý bude zvoniť na pamiatku jeho šťastnej záchrany každý večer o desiatej.

V Prešporku na tento príbeh dávno zabudli a všetci si mysleli, že zvon zvoní o desiatej len preto, aby sa všetci naničhodníci po vyhlásení nočnej hodiny ponáhľali do svojich domovov. Preto aj zvon volali handrársky (Lumpenglocke). A kam so podel náš zvon po všetkých tých zmätkoch storočí si už dnes nikto nepamätá. Ostala len pekná bratislavská sága. I keď nejakých tých naničhodníkov, alebo inak povedané handrárov či lumpov, ktorí by sa mali po desiatej pratať domov, by sme v meste isto ešte našli.

Z nemčiny voľne prerozprával
Sven Šovčík

Michal Mesjar – hudobník, ktorý si plní svoje sny

Bratislavčan **Michal Mesjar** (39) sa už ako malý chlapec rozhodol zasvätiť svoj život hudbe. Je absolventom Vysokej školy múzických umení (VŠMU), doteraz vydal 5 hudobných albumov a aktuálne pôsobí ako učiteľ hry na klavír a organ. Spolu sme si zaspomínali na jeho hudobné začiatky a tiež nám prezradil, aké sú úskalia výučby hudby na diaľku.

a k organu som sa dostal v pätnástich rokoch.

organa na Cirkevnom konzervatóriu.

Kto Vás priviedol k hudobnému umeniu a kedy ste si prvýkrát začali uvedomovať, že hudba pre Vás znamená niečo viac?

Ako šesťročného ma mama zapísala na spoločenské tance. Dokonca som súťažil vo valčíku. Rytmus a zmysel pre hudbu si všimla pani učiteľka a mame odporučila, nech ma zapíše na hudobný nástroj. K samotnému umeniu ma priviedla moja prvá učiteľka klavíra, pani Mária Horová. Vďaka jej ľudskému dobru a láskavému prístupu som si hudbu zamiloval. Od šiestich rokov som navštevoval Základnú umeleckú školu na Štefánikovej

Organ je nevšedný, jedinečný a pritom veľmi komplikovaný hudobný nástroj - čím očaril malého chlapca? Mali ste svoj idol?

K môjmu hudobnému idolu som sa dopracoval úplnou náhodou. Raz som prišiel do obchodu s hudobníkmi na Kamennom námestí a kúpil som si kazety Ivana Sokola. Vtedy som ešte netušil, kto to je. Fascinovalo ma, že v hre na organ bol lepší ako ostatní. Vynikal. A to len tým, že za nástrojom denne odsedel dlhé hodiny. To som bol už teenager a moje ďalšie kroky smerovali k štúdiu

Interpretujete klasickú hudbu starých umelcov, ako bol Bach, Pachelbel, Händel, ale zachytávate tvorbu aj súčasných skladateľov. Ako vnímate novodobú organovú hudbu?

Pre porovnanie vám priblížim dvoch súčasných skladateľov, ktorých hudbu som nielen spoznal, ale aj zachytil na svojich posledných dvoch CD (Fantasia, 2016 a Hexachordum Apollinis, 2019).

Zuzana Bednárová
(foto www.michalmesjar.com)

celý článok nájdete na bakurier.sk

— INZERCIA —

SUISSE

V našej ponuke,
pre Vás
Švajčiarske
sladkosti

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Chuť učiť sa zásadná zručnosť budúcnosti

Dôkladný osobný prieskum škôl, ktoré má dieťa v hľadácii, je po zhodnotení schopností a túžob dieťaťa druhým dôležitým bodom. Ak to vývoj pandemickej situácie ani tento rok nedovolí, je dobré informovať sa o klíme na škole od priateľov či známych. Niektoré školy ponúkajú online „Deň otvorených dverí“, pokúste sa využiť všetky užitočné zdroje.

Klíma na škole a prístup učiteľov je podstatný

Prečo by sme sa mali zaujímať o klímu na školách? Projekt organizácie MESA 10, To dá rozum, publikoval v tejto súvislosti alarmujúce zistenia. Až tri štvrtiny žiakov a žiačok (zo vzorky 2827 detí) stredných škôl sa stretlo s tým, že učiteľ ponizuje žiakov pred spolužiakmi, napríklad tak, že používa prezývky, zosmiešňuje ich a podobne.

Dobré vzťahy na školách sú logicky prevenciou pred šikanou alebo iným problémami v správaní žiakov. Množstvo štúdií však poukazuje aj na to, že majú zásadný dopad na kvalitu vzdelávania. Otvorenosť školy, komunikácia s deťmi a vzájomný

rešpekt je tak oprávnenou požiadavkou na inštitúciu, ktorá ich má ďalej rozvíjať.

Orientácia na budúcnosť a potreby trhu

Nástup 4. priemyselnej revolúcie, firmy prechádzajúce automatizáciou a digitalizáciou, to všetko pôsobí aj na zmeny na trhu práce a na požiadavky zamestnávateľov na budúcich absolventov. Tieto poznatky by sa mali logicky premietiť aj do výučby na školách. Súčasní zamestnávateľia oveľa viac vyhľadávajú zručnosti, ktoré sú v našich vzdelávacích inštitúciách druhoradé alebo len málokde zastúpené.

Na pohovoroch skúmajú, či majú rozvinutú schopnosť analyticky myslieť, či dokážu pracovať v tíme alebo ako sú prispôsobiví na rôzne zmeny. Očakávajú, že budú motivovaní a flexibilní. Ostatné ich vedľa naučiť sami.

A realita na školách? Dáta zozbierané v projekte To dá rozum ukazujú, že rozvíjanie mäkkých zručností či kritického myslenia je prioritou len malého množstva škôl. Dominuje pasívne prijímanie informácií. „Podľa vyjadrení samotných učiteľov a učite-

liek sú stále dominantnými metódami výučby rozhovor o téme a výklad učiva. Tie však nemotivujú žiakov k objavovaniu, hľadaniu súvislostí medzi témami, ale ani nerozvíjajú analytické a kritické myslenie,“ uvádzajú závery analýzy.

Chuť učiť sa je zásadná zručnosť budúcnosti

Tu pozorujeme paradox. Práve v čase, keď lokálni či svetoví zamestnávateľia uvádzajú schopnosť učiť sa či samovzdelávať ako top zručnosť k uplatneniu na trhu práce do roku 2025, náš vzdelávací systém akoby nezaujímal.

Motivácia učiť sa „sám pre seba“ je u mnohých detí nízka. Len 6,8 % z 1500 dotazovaných detí druhého

stupňa základných škôl má, podľa výskumu Martina Kuruca z Pedagogickej fakulty UK v Bratislave, vnútornú motiváciu vzdelávať sa sám pre seba. Pričom polovicu z tohto percenta

tvoria deti z Montessori či Waldorf vzdelávania.

Rebríčky stredných škôl podľa INEKO

V neposlednom rade sa pri výbere školy pozrieme aj

na to, ako si viedli stredné školy v hodnoteniach. INEKO každoročne zverejňuje rebríček škôl na základe úspešnosti ich žiakov. Aj ten môže byť užitočným pomocníkom pri výbere dobrej školy. Rebríčky však komplexne nehodnotia kvalitu školy. Informujú najmä o výsledkoch. „Pri gymnáziách a SOŠ ide o externú časť a písomnú formu internej časti maturít, mimoriadne výsledky žiakov a nezamestnanosť absolventov. Nezamestnanosť absolventov má v hodnotení pri SOŠ vyššiu váhu než v prípade gymnázií, pretože absolventi gymnázií zväčša pokračujú v štúdiu na vysokých školách,“ uvádza INEKO.

INEKO TOP 10 Stredných odborných škôl - Bratislavský kraj

Zdroj: INEKO

Názov	Okres	Celkové hodnotenie
1. Obchodná akadémia	Račianska 107	8,2
2. SPŠ elektrotechnická	Karola Adlera 5	8,1
3. SZŠ	Záhradnícka 44	8,0
4. SPŠ strojnica	Fajnorovo nábr. 5	7,5
5. SZŠ	Strečnianska 20	7,1
6. Obchodná akadémia	Nevádzova 3	6,9
7. Škola umeleckého priemyslu	Sklenárova 7	6,9
8. SOŠ pedagogická	Bullova 2	6,8
9. SOŠ pedagogická	Modra	6,8
10. Súkr. ŠUP	Vlastenecké nám. 1	6,7

INEKO TOP 10 Gymnázia Bratislavský kraj

Zdroj: INEKO

Názov	Okres	Celkové hodnotenie
1. Gymnázium Jura Hronca	Novohradská 3	9,6
2. Škola pre mimoriadne nadané deti (Gymnázium)	Teplická 7	9,2
3. 1. súkromné gymnázium	Bajkalská 20	8,9
4. Gymnázium (Grösslingova)	Grösslingova 18	8,8
5. Gymnázium (Metodova)	Metodova 2	8,1
6. Gymnázium Matky Alexie	Jesenského 4/A	8,0
7. Gymnázium Bilíková	Bilíková 24	7,5
8. Gymnázium L. Novomeského	Tomášikova 2	7,4
9. Gymnázium A. Bernoláka	Senec	7,2
10. Gymnázium Malacky	Malacky	7,2

Kam na strednú školu v Bratislave?

(Dokončenie zo str. 1)

V prieskume však neboli zahrnuté rodiny s deťmi, ktoré nemajú prístup k online výučbe. Dá sa tak predpokladať, že percento by mohlo byť ešte výrazne horšie.

Ak sa dieťa navyše rozhoduje, kam ísť študovať ďalej na strednú školu a potrebuje sa doplnkovo pripravovať na prijímacie skúšky, môže byť situácia

ešte zložitejšia. Pani Lýdia je mama troch detí. Prostredný syn je deviatač. Vysvetľuje, že prvú vlnu zvládli celkom dobre. Teraz počas posledných mesiacov už ale cíti, že dieťa stráca disciplínu a je o veľa náročnejšie vrátiť sa k rituálom, ktoré automaticky fungovali pri prezenčnom vyučovaní. Rovnako má pocit, že syn má látky, ktorú preberajú, oveľa menej. Zamýšľa sa nad tým, či

im učivo nebude chýbať, verí, že to bude postačujúce. Jedným dychom však dodáva, že má vo svojom okolí aj rodiny, ktoré potrebné vybavenie nemajú a tam deti veľmi strádať. Pani Lýdia je sama učiteľka na konzervatóriu a aj zo svojej praxe vie, že nie všetci majú to šťastie vzdelávať sa ako jej deti.

(jp, ilustr. foto TASR)

Dôležité termíny:

- Termín na doručenie prihlášky** na vzdelávanie v strednej škole zákonným zástupcom žiaka alebo plnoletým žiakom riaditeľovi základnej školy je pre všetky odbory vzdelávania **do 8. apríla 2021.**
- Termín na odoslanie prihlášok riaditeľom základnej školy na strednú školu je pre všetky odbory vzdelávania **do 16. apríla 2021.**
- Ak sa na základe rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu neuskutoční niektorá časť prijímacieho konania na školský rok 2021/2022, príslušné kritérium **sa nebude hodnotiť žiakom, ktorí príslušnú časť prijímacieho konania neabsolvujú.**
- Prijímacie konanie na vzdelávanie v stredných školách uskutoční v termíne od 3. mája 2021 do 14. mája 2021**
- Termín na rozhodnutie riaditeľa strednej školy o prijatí alebo o neprijatí žiaka na základe výsledkov prijímacieho konania a zverejnenie zoznamu uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania **na webovom sídle strednej školy alebo na výveske školy je do 20. mája 2021.**

Herec Juraj Bača (33)

Vďaka čomu sa drží Juraj Bača v psychickej rovnováhe? Ignoruje sociálne siete...

Ešte začiatkom minulého roka mal po obrovskom úspechu s filmom *Amnestie* našliapnuté na sľubné filmové projekty v zahraničí. Pandémia napokon všetko zmenila, vďaka čomu je **Juraj Bača** už rok takmer bez práce. Napriek tomu nezahála a najnovšie sa mu znovu črtajú zaujímavé ponuky. My sme sa herca, speváka a moderátora v jednom popýtali aj na to, čo mu uplynulých dvanásť mesiacov do života dalo.

O vás je známe, že žijete v hlavnom meste a v lokalite, ktorá je označovaná za lukratívnu. No narodili ste sa v Galante. Prezradte, prečo sa vaša rodina presunula do Bratislavy?

Áno, to čo je dnes lukratívna lokalita, bola pred 50 rokmi oblasť ďaleko od centra, bez poriadnej cesty a väčšinou tu bývali zamestnanci mestských lesov, ktorí sa starali o priľahlé hospodárske lesy. A to bol aj prípad našej rodiny. Mamin strýko bol lesník. V čase, keď dostali možnosť odkúpiť pozemky pri lese, aby to mali bližšie do práce, bola situácia úplne iná a dom, v ktorom bývame, postavali vtedy svojpomocne so susedmi. Strýko s tetou boli bezdetní, a tak sme tento domček zdedili.

Bol teda pre vás presun do Bratislavy ľahký?

Priznám sa, že dlho som sa zubami nechtami držal v mojej rodnej Galante, ale napokon sa to neustále cestovanie už nedalo zvládnuť. A tak som sa stal Bratislavčanom.

Zaujímavosťou je, že ako rodina ste veľmi súdržní. Teda aspoň o tom svedčí viacgeneračné bývanie, ktoré máte. To už sa veľmi často nevída. Nemáte doma, na spoločnom dvore, občas „ponorku“?

Všetko má svoje výhody aj nevýhody. Priznám sa, že za posledné roky som

doma viac nebol ako bol, takže sa tá ponorka akosi nestihla vyvinúť. Ale rozhodne som toho názoru, že človek by mal mať svoje vlastné útočisko pre vlastnú rodinu. Z dlhodobého hľadiska je určite lepšie mať to svoje, ale v tomto prípade nám to s rodinkou skvelou funguje.

Tým naznačujete, že zvažujete kúpu vlastnej strechy nad hlavou?

Pred pandemiou som bol tesne pred kúpou vlastnej nehnuteľnosti. Situácia sa samozrejme absolútne zmenila a som nesmierne vďačný za to, že mám mať kde svoje útočisko.

Televízni diváci vás môžu poznať zo seriálov *Búrlivé víno*, *Komisař Rex* či z filmu *Amnestie*. Všetci veľmi dobre vieme, že pandemická situácia umelcom, a teda aj hercom, jemne povedané, nepraje. Máte vôbec aktuálne nejaké televízne ponuky?

Pár dní pred prvým uzavretím krajiny sme boli na odovzdávaní cien českej filmovej akadémie, kde sme s filmom *Amnestie* mali 11 nominácií. Na stole mi ležalo niekoľko ponúk na nové filmové projekty, najmä v Českej republike, a potom prišla stopka. Stopka, ktorá trvá prakticky dodnes.

Čiže ani po roku sa situácia nemení?

Chvalabohu sa ľady trošička pohli a ja som dostal ponuku do pripravovaného seriálu TV JOJ – *Nemocnica*. Podarilo sa mi v spolupráci s RTVS vyvinúť vlastný seriál *ROBIN* a vyzerá to tak, že ma v

najbližšom období čaká ešte aj jedna obrovská moderátorská výzva. V dnešnej dobe je však veľmi trúfalé hovoriť o projektoch, lebo ešte aj pár hodín pred natáčaním sa to môže rýchlo zmeniť.

Rozumiem. No ako jeden z mála hercov

Prechádzal som rôznymi štádiami sklamaní, ale nakoniec som sa so situáciou zmieril a snažím sa v nej nájsť aspoň

s povrchnosťou, a to som si predtým neuvedomoval. Zistil som, že dokážem žiť bez mnohých vecí a celý môj život sa uskomnil. Som rád, že som mal opäť čas venovať sa aj vzťahom. Niektoré sa posilnili a iné sa vďaka pandémie vyfiltrovali.

Uvažujete napríklad aj nad novými pracovnými aktivitami, ktoré by v

nielen o práci, ale aj o vzťahoch.

Ak by nebola situácia taká, aká je, čomu by ste sa aktuálne venovali?

Ťažko povedať. Človek si ľahko zvykne na stav, keď je všetko v pohode. Takže ak by tu pandémie nebola, možno by sme sa trápili s niečím úplne iným. Ale za predpokladu, že by svet pokračoval v tých istých koľajach, pravdepodobne by som strihal stromčeky prvýkrát v živote vo svojej vlastnej záhradke. Je to tak, ako to je, takže na vlastnú si budem ešte musieť počkať, a preto pomáham v tej rodičovskej.

Veľa ľudí už má ťažké psychické stavy. Ako ste na tom vy a čo vám pomáha byť v pohode?

Ignorovanie sociálnych sietí. Hnev, zlosť, frustráciu – to všetko si ľudia momentálne vylievajú cez sociálne siete. Miesto toho, aby si prečítali knihu, miesto toho, aby premýšľali nad vecami, miesto toho, aby hľadali odpovede najmä v sebe, tak hľadajú ľahké a rýchle riešenia. Žiaľ to množstvo klamstiev, dezinformácií a hejtu mnohým to riešenia dáva. Je omnoho ľahšie niekoho „okomentovať“ a kritizovať, ako si priznať, že z veľkej časti si za väčšinu problémov v našich životoch môžeme sami. Je jednoduchšie hľadať vinníka v iných. Vo vláde, v Billovi Gatesovi, v umelcoch...

Aby sme neboli ďalším šíriteľom negatívnej energie, tak prezradte, na čo sa budete tešiť, až sa situácia zlepší?

Teším sa, že budem môcť objať svojich blízkych bez toho, aby som sa bál, že ich ohrozím. Určite sa budem snažiť čo najviac podporiť domácich podnikateľov, divadlá, gastro a podobné prevádzky, ktoré, podobne ako my, nemôžu už vyše roka vykonávať svoje remeslo.

Veronika Trojanová
(archív JB)

s a nežijete iba hraním, ale aj – ako ste už naznačili, moderovaním a hudbou. Ak sa dá povedať, tak všetko na rovnocennej úrovni?

Tým, že som prišiel z úplne iného prostredia, vyštudoval som manažment a pracoval som v korporáte, tak tieto jednotlivé segmenty umeleckého života prakticky neoddeľujem. Stále je to o rozdávaní energie a o vkladaní samého seba. Len výrazové prostriedky sa menia. Či už sú to tóny gitary, spev, hovorené slovo alebo divadelný scenár – do všetkého musíte vložiť seba.

Okrem práce na pripravovaných projektoch, ako zvyknete momentálne tráviť čas?

niečo pozitívne. Chvalabohu som patril pred pandemiou k tej úzkej skupinke ľudí z umeleckých kruhov, ktorým sa aspoň čiastočne darilo, a tak som mal aj nejaké peniažky našetrené. Rozhodol som sa venovať veciam, na ktoré som predtým nemal čas. Veľa čítam, pracujem na vlastných námetoch a v hudbe som sa začal venovať autorskej tvorbe.

Prišli ste už na to, čo vám ten uplynulý rok dal a čo možno nadobro vzal?

Dal mi čas. Prestal som utekať a začal som opäť raz premýšľať, prehodnocovať a snažiť sa ísť viac do hĺbky. V rýchlym tempe sa človek musí uspokojiť

budúcnosti nemohli byť ohrozené inou krízou?

Osobne si myslím, že svet ešte dlho nebude taký, ako predtým. A ak sa nám aj podarí poraziť koronavírus, vo vzduchu už navždy ostane visieť memento: ako málo stačí, aby sa celý svet zmenil a najmä to, že sa to môže stať kedykoľvek znova. Nevidím úplne význam v plakaní nad rozliatym mliekom, takže sa nad tým ani nezamýšľam. Som si istý, že celá táto kríza, ktorá podľa môjho názoru bude nasledovaná hospodárskou krízou a následne na to morálne-spoločenskou krízou, bude pôsobiť ako sito. To, čo má ostať spolu, ostane, a to čo sa má rozdeliť, sa rozdelí. To platí

"Bratislavský rýchlik" priviezol z ME ďalší cenný kov

(Dokončenie zo str. 1)

Tušili ste bezprostredne po finálovom behu, že máte vo vrecku ďalšiu cennú medailu? Za suverénnym Jacobsom to bolo totiž veľmi tesne, do troch stotíniek ste sa natlačili až traja...

„Hneď po dobehu som si myslel, že to medaila asi nebude. Periférne som síce videl, že som zrejme o malý kúsok pred Britom

Robertsonom, ale nevedel som odhadnúť, či som v prvej trojke alebo nie. Keď sa na výsledkovej tabuli objavilo moje meno na štvrtej priečke, len som si sklamané povzdychol: to to teda dopadlo... Keď však výsledky opravili, pocítil som až neskutočnú eufóriu. Pôvodná chyba vo výsledkoch mi takmer privodila infarkt.“

Teraz to už môžeme prezradiť: po semifinále sa ozval boľavý chrbát, no aj vďaka pomoci českých odborníkov,

s ktorými sa ešte pred šampionátom dohodol na výpomoci Slovenský atletický zväz, ste všetko zvládli...

„Objavila sa nejaká bolesť v krížoch. Lekárka Karolína Velebová s fyzioterapeutom Honzíkom Šimonom mi veľmi pomohli. Som rád, že si na mňa našli čas a dali ma dokopy. Patrí im moja vďaka a verím, že sa im ešte budem môcť nejakým spôsobom revanšovať.“

Ktorú z vašich troch medailí z halových majstrovstiev Európy považujete za najťažšie vybojovanú?

„Jednoznačne torunský bronz, naň som sa nadrel asi najviac. Úroveň šprintu v Európe išla v tomto roku razantne nahor, konkurencia – jej početnosť i kvalita – bola priam neskutočná. Už len dostať sa do finále bolo veľmi ťažké. Okrem toho sme vzhľadom na koronavírusovú pandémiu zažili netradičnú a náročnú prípravu poznačenú

množstvom improvizácie. Aj preto som nesmierne rád, že som si vybojoval aspoň bronzovú medailu.“

Ak by sa dal vrátiť čas a mohli by ste niečo na torunskom finále zmeniť, čo by to bolo?

„Určite by som si rád zopakoval štart, ak by to teda bolo možné. Praobyčajne som zaspal. Neviem, čo spôsobilo moju pomalú reakciu, no občas sa stáva aj toto. Štart som pokazil, a potom som musel túto chybu krvopotne napravlvať. Ak by som odštartoval lepšie, aj môj čas by bol kvalitnejší – niekde na úrovni semifinálových 6,57, ba možno ešte o kúštiček lepší. To, čo sa stalo, už nezmením, čas sa nedá vrátiť. Všetko je presne tak, ako má byť. Verím, že na budúce sa takáto chyba už nestane.“

Pre pandémiu sa šampionát v Toruni uskutočnil v komornej atmosfére, bez divákov. Veľmi vám chýbali fanúšikovia?

„Áno, mne jednoznačne. Veľmi bolo cítiť, že je v hale len zopár povzbudzujúcich športovcov. Atmosféra bola celkom iná ako pri plnom hľadisku.“

Trénerka Naďa Bendová prezradila, že „vďaka“ korone a fungovaniu v „bubline“ počas šampionátu ste

mali väčší pokoj a čas na dlhšie debaty. Pomohlo vám to k lepšej koncentrácii na preteky?

„Myslím si, že áno. Ob-

vyklý šampionátový ruch mi až tak hrozne nechýbal, len bolo zvláštne, že ste nemohli robiť ani niektoré bežné veci, napríklad vyjsť niekam z hotela. Nie je to

ideálny stav, ale musíme si na to zvyknúť. Taká je doba.“

Aj vzhľadom na prísne hygienické a bezpečnostné opatrenia ste asi nemali šancu na nejakú veľkú oslavu zisku medaily už priamo v Toruni. Plánujete niečo doma?

„Oslavovať budem asi až doma, hoci som o tom zatiaľ ešte veľmi nerozmýšľal. Nebolo na to času... Verím, že aspoň niečo komorné s rodinou a mojím tímom zorganizujeme, ale nechcem porušovať nariadenia a opatrenia. Bude to však podobné ako v minulých rokoch, ani vtedy sme to s oslavami nepreháňali.“

(bak, www.atletika.sk, foto Pavol Uhrín)

VIZITKA JÁNA VOLKA

DISCIPLÍNA: šprinty

DÁTUM NARODENIA: 2. 11. 1996

MIESTO NARODENIA: Bratislava

KLUB: Naša atletika Bratislava

VRCHOLOVÉ STREDISKO:

Športové centrum polície (ŠCP) Bratislava

TRÉNERI: Naďa Bendová a/and Róbert Kresťanko

NAJVÄČŠIE ÚSPECHY:

- 1. na halových ME 2019 na 60 m
- 1. na 200 a 2. na 100 m na ME 2017 do 23 rokov
- 2. na halových ME 2017 na 60 m
- 2. na Európskych hrách 2019 na 100 m
- 3. na halových ME 2021 na 60 m
- 3. na Svetovej univerziáde 2017 na 200 m
- 6. na halových MS 2018 na 60 m/najlepší Európan
- semifinalista (15.) na MS 2017 na 200 m

POVOLANIE: študent informatiky na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave

POZRI, PRIDALI ĎALŠIE SERIÁLY!!!

HOLLYWOOD SK
FILMY · SERIÁLY · HUDBA · HRY · ZÁBAVA
VŠETKO ČO HLADÁTE NA JEDNOM MIESTE

www.hollywood.sk

**DORUČÍME
AŽ K VÁM
DOMOV
EŠTE DNES
ZDARMA***

Pri nákupe na našom e-shope použijte kód **OVOMALTINE** a dostanete od nás Ovomaltine ZDARMA. Kód je platný do 30.4. 2021.

* Kód je platný pri nákupe od 20 EUR. Objednávky **do 14:00 hod.** vám doručíme v ten istý deň, objednávky **po 14:00 hod.** vám doručíme v nasledujúci pracovný deň. Ponuka doručenia v ten istý deň **platí iba v Bratislave** (zdarma od 20 eur).

DELIKATESO

www.delikateso.sk

CUKROVINKY

PRÉMIOVÝ
ALKOHOL

BONBONIÉRY

NEALKO

SLANÉ
ŠPECIALITY

KÁVY, ČAJE

z našej ponuky vyberáme ...

KÁVA, ČAJ

Corsini Elite
zrno 1kg

Davidoff Káva
TOPAZ

Taylors Čaj
zelený s citrónom

Taylors Čaj
Rose Lemonade

SLANÉ ŠPECIALITY

SWISS MADE
Roland
Soletky

Roland
Syrové
tyčinky

FOREST FEAST orechy

DELIKATESY

Tigre
Selection
tavené syry

Connetable
Sardinky
v oleji s čili

SWISS MADE
Ovomaltine
Crunchy
Cream

Marchesi
Olivový olej
Tartufo Nero

Valrhona
Kakao 100%

Ducs De Gascogne
Pyramída z kačacej pečene
(foie gras) a figového džemu

SUŠIENKY

SWISS MADE
Kambly
švajčiarske
jemné sušienky

Walkers
Dóza Gold

Walkers
Shortbread Fingers

La Higuera Figy
obalené v mliečnej čokoláde

Niederegger
Marcipaneria
Variation 200g

BONBONIÉRY

Anthon Berg
Marcipán
Višne v rume

Noble Cantabile
exkluzívne belgické
pralinky

MADEMOISELLE DE MARGAUX
Višne s armagnacom
v horkej čokoláde 16 ks

ALKOHOL

Cognac Frapin VSOP
v klasickej
dekantéri 0,7l

Burla Negra Ron
0,7l v darčekovej tube

GINARTE DRY GIN
Frida Kahlo 0,7l

G.E. Massenez
Hruškovica Williams
s hruškou 0,7l

CHAMPAGNE

IKONICKÉ PROSECCO

Champagne Cazanove
Stradivarius Gold
Brut Millésimé 2009

Champagne
GOSSET GRANDE
RÉSERVE Brut 0,75l

Bottega
Manzoni Moscato
Rosé 0,75l

Bottega GOLD
Prosecco DOC 0,75l

VÍNA

MRVA & STANKO

Francúzske vína

Talianske vína

NEALKO

Del Monte Gold
Prémiový ananášový džús 100%

Tonik
0,2l

Del Monte
Nektár 1l